

SZABOLCS

POLITIKAI LAP.

ELŐFIZETÉSI ÁRA:

Egész évre 8 korona.

Egyes szám 16 fillér.

Megjelenik hetenkint egyszer, szombaton.

Felelős szerkesztő és kiadó tulajdonos:

Schlichter Gyula.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

IV. ker., Vasuti-ut 17.

Lapunk a bel- és külföld minden nagyobb városában képviselve van.

Harangzúgás.

Irta: Mándoky Lajos.

Budapest, 1905. ápr. 21.

A feltámadás szentséges költészete, megható nagyságának erejével, a boldogság gondolatát lopja az ünnepi harangszó hiveinek lelkébe. Atkozott parányiságunk érdek ellentéteinek férgel, órló munkájuknak szédítő gyorsaságában, a harang nyugalmat hirdető zúgására megállanak, megállítja őket a gondolat, hogy részei az Istenségnek és így abban a végtelenségnek, mely mint folytonos és örök az élő feltámadás. Óh, hogy ez ünnepi csöndet bajaink nagysága csekély nyugalomra sem tudja avatni! Igaz, hogy a nyugalom halál, de a feltámadás gondolatát a halálé előzte meg. Óh, hogy a boldogság már csak belopva képzelhető, mely miként a tavasz hazug napsugara életre kelti minden reményünket, hogy fagya meg is dermeszse azt.

Ünnepel a világ; ünnepelne e nemzet is, mert mindazt, mit a múlt köde, a jövő megismétlődő átka, a jelen nyomora fed, feledni tudná, hisz a harang hangrezgése káprázatba ejtik és e harang, a városok és falvak harangja csak nem hazudik? Minden kornak megvan a maga eszmearamlata, melynek lökése vagy előbbre

viszi vagy sirtgödörbe hajtja hívóit. Kicsiny harang, te hű vagy mindenikhez és mégis mintha a feltámadást ékebben zengenéd, vagy a mi valóbb, mi csaljuk magunkat. Ha igen, még akkor is szeretlek, mert a mai napon a szenvedőknek is hirdeted, hogy csak a szenvedés vértanuinak van feltámadása és nem a közélet élősködőinek, kik a kényelemért lelkesednek és nem előharczosai, csak szócsövei mindennek, mi mint ige népszerű, tetszetős, vagy haszonhajtó

Nagyszerűbb a harangok zúgása, mint valamennyi papnak kenetteljes hangja, nagyszerűbb a csatariadó, mint képviselőink szócsatája. A kelet vizein a feltámadás pillanataiban lesz döntő csatája a Megváltó földi helytartójának tekintett Atyuska katonáinak, kik mielőtt a halál örvényébe temetkeznek, keresztet vetve még egy áldást küldenek az Atyuskához. Ők közelebb állanak a feltámadás martyrjához, mert, bár vad célnak, de mégis a kötelességnek mintái, mint azok, kik a hont a porondon zsebükben vagy ajkukon hordják. A mennyi orosz katona elpusztul, annyival lesz szabadabb Oroszország és így az orosz katona is szabadsághős, neki nem kell harcolni, hogy hős lehessen, csak meghalni a kötelesség odaállított bábjaként. Az elégtelenség a legrémesebb

szörny és mikor a császárok ezt megoldani háborúval óhajtják, vigyázzanak, mert a legszentebb törvény, a sziv törvénye.

Az elégtelenséget kioltani szabadság-megadással azután már késő, mikor a koczka el van vetve, mert a mit egy okra vélnek visszavezethetőnek, az az okok sorozatának és nem egynek az összjátéka, mondjuk világosabban: tragikum. Az emberiség szent áhitattal csügg a feltámadás napján, ilyenkor eszmélni kezd és meg-rázkódik, hogy lerázza mindazt, mi benne salak, de tiszta csak a harangzúgás lehet és elég okosan magasra emelik a föld fölött, mert a föld letöri a szárnyalást. Ha megszólalsz tiszta harang, lelkiismeretünk hangja hozzásimulhat-e a te hangodhoz? Számosabb, jobb, boldogabb nemzet hallgatja a zúgásod, mint csak egy évvel ez-előtt? Nem! Mi egy gyáva kornak vagyunk elpuhult gyermekei és népek nagy Istene mond meg azt nekünk, a mostani feltámadásunk is csak a kialvó tűzhányó utolsó kitérésének gyöngye lángja? Avagy keressük a tényekben a választ, de az megrendít és mi oly gyarlók vagyunk, hogy hinni azt szeretjük, mit hinni nem akarunk. Egy év leforgása alatt hatvanezer ember kivándorolt, mert szívének érzését lenyűgözte a nyomor. Enyhítheti-e ezt képviselőinknek beszéde, enyhítheti-e ezt

T Á R C A.

Messiás.

Irta: Szilánk.

Nagy lángoszlop, ki a népet vezetted,
Magasztos Messiás, óh hol maradsz?
Mióta ismeretlen sirba letettek
Mindig velünk van a köny és a harc,
A Kánaánba nem tudunk bejutni,
Tévelygéssé fajult a földi lét,
E lét csak arra tudott megtanítani:
Csak egy van mi biztos, s ez — a vég!

Évezredek rettentő éjszakáján
Csak egyszer láttuk, hogy az ég derül,
Mídon a kinok véres keresztfáját,
Órjögő csöcselék állta körül!
Megnyílt a meny s vakító fény özönnel
Borítá el a földet és eget,
Aztán ismét bezárult zord közönnnyel
S nem lónek boldoggá az emberek.

Jöj Messiás! Tisztítsd meg a világot,
Vezess minket az üdvösség felé!
Fedezd fel nekünk a világosságot,
Mutasd meg a célt, mely az emberé.

Mert hogyha nem hoz változást a holnap,
Ha nem történnek ismét nagy csodák,
Neki megyünk a tátongó pokolnak
És elfog veszni a bűnös világ!

Örömhangok.

Nagyságos és Főtisztelendő Petrovics Gyula nyiregyházi esperes-plebános, szent Jakabról nevezett lébenyi Apát Ur tiszteletére.

Holaz Apostol diadalmas utja
Meghódítá a lelkek ezreit;
Hol nagy nevét benső örömrre gyulva
Hálásan és csodálva említik:
Ki jó hívóit áhitatra kelti,
Azért buzog ma minden hű kebel;
A jó pásztor, ki nem tud csak szeretni:
Egyházmegyénknek disze ünnepel.

Sok éven által kis falun szerényen
Virrasztva őrzéd kisdéd nyájadat.
Szent hivatásod lángoló hevében
Jó példaként ragyogni láttanak.
Elrejtve csendben hivednek éltél.
Szép volt így minden Istenadta nap,
A hajnal ott ért halvány mécsesednél.
Nem volt tenálad senki boldogabb!

Felismerék ám bölcs szellemvilágod,
Szíved buzgalmát, gyémánt-jellemed;
Mint fellelék az illatos virágot,
Habár a bokrok alján rejtezett.
Maroknyi néped nagy sajnálatára
Ezreknek lettél lelkipásztora;
A hit, remény s szerelmed sziklavára
Ott sem ingott meg kebledben soha.

Csak Petrovics léphet majd nyomdokomba
Hangzott a nagy megboldogult szava.
Betelt e szó. Mert méltóbb más ki volna!
Bíró ha kell, de mindig jó atya.
Göröngyös ut tárult fel ott előtted,
Bal- és szerencsejóslatok között;
S te jó uton vezetted azt a népet,
Mely önmagával összeütközött.

Sok jót miveltél, mind a nép javára.
Nehéz munkában töltél éveket.
Nagy Érsekünk kegyelme nemsokára
Más térére hívott újra tégedet.
Itt vagy tehát most, hova kis faludból
Örömmel vitt be utad egykoron...
Az építést csak kezdjed itt is újból,
Uj templomodban régi romokon!

Áll rendületlen a Samassa-templom.
A régiből már nincsen kő kövön.

Telephon szám: 114.

EISLER KÁROLY

divat- és czipő-üzlete

NYIREGYHÁZÁN.

Meglepő, szép, divatujdonságokat hoztam, melynek megtekintését a nagyérdemű közönség becses figyelmébe ajánlom.

az, hogy képviselőink „rosszalták a letűnt kormány hárszabály merényletét? Avagy van-e egy nyugvópont, a mely a nemzeti vagyion elforgácsolódásának, a munkaerőnek, mint legnagyobb tőkének kiözönlését megállítja a lehető legrövidebb idő alatt? A honvagy statisztikailag kimutatva a hegyi lakók betegsége, a tót visszatér, de magyarsága elvész, mihelyt hajóra lépett, mert a visszatérő csekély töredék csak azért jön vissza, mert a véletlen folytán nemcsak megélni, de annyira takarékoskodni is tudott, hogy kicsiny földet vásárolhat. Mi kösse ide azt, kinek semmije sincsen, talán az, hogy mint mezőgazdasági cseléd, béres tengesse életét, kit öreg napjaira kirughatnak.

A ki nemzetét nagygyá akarja tenni, tegye büszkévé nemzetét, mit csak az anyagi jólét eredményezhet. Nem szocialista kell ide, de ne csodálkozzunk, ha van, mert a feltámadás napján gondoljon mindenki arra, hogy Krisztus az ő apostolainak nem a birtokok kezelését szánta. Sok kérdést nem szabad még hazánkban feszegetni, de ha a veszély oly közeleső, elégséges-e az, hogy néhány vállalkozó óriási áron parcellázni kezd? Minden addig-addig odázódik, míg a kedves harang hangját senki sem hallgatja. A gazdasági önállóságot közeleső orvosságnak tartjuk, és míg a politika minden vezértényezője azt hangoztatja; „dolgozzunk“, „munkálkodjunk“ és szépen pihenni térnek, holott itt minden napi halasztás bűn, a mint érthetetlennek vélnők a visszariadást az 1907-ik évtől, mire a felirat szövege következtetni enged. Míg a Kossuth párt parányi volt, vágyai az eget hasították keresztül és most oly tulzottan óvatos, hogy az időpontot kitolni engedné?

A folytonos elodázásokból már elég volt és a feltámadás juttassa eszébe a vezérférfiaknak, hogy részleges céljaik egymáshoz erőszakolása, a mi feltámadásunkat a haldokló harcok életének még egy utolsó fellobbanásához juttatja. A megoldás ne

legyen elvek elraktározása, ne legyen a hatalmi féltékenykedés áldatlan viaskodása, mert akkor csak a czim változott és mi ismét a folytonos magyarozgatások örületebe jutunk. Magyarok nagy Istene emeld fel gyermekeid lelkét, hogy legyen szárnyalásuk egyszer már isteni! Sok baj van itt és minden csak áll, nem tudjuk, miért? Halljuk hangoztatni, hogy 10—20 év egy nemzet életében nem is idő. Silány beszéd, hisz a kapás izzadtságából vásárolt ágyugolyó ellenünk fordulhat még ez évben és ha Lichtenstein hercege nem mámorában beszélt, lesz itt boldogság nem sokára, hisz a Balkán bérci csak a mi fölösleges vérünket várják és mi közelebb leszünk a feltámadáshoz, mert meghalhatunk.

Nagy Megváltó üzd ki a népek szabadságának termeiből a vad önzés lovagjait, kik pártkülönbség nélkül valamit várnak, juttasd eszükbe, hogy a nagy tömeg ébredése csak ritka időszakok tüneménye, de ha ébred, pusztítása, a Te kérlelhetetlen ítéleted. Imára kulcsolja kezét a nemzet, ne legyen ez a csalódás imája. Türelemre intő harangzúgás, sokszor kijátszott reményünknek vészharangja légy, ha a döntés csak játéknak tekintették.

A játék nem a szegényeknek adatott, az ő egyetlen hangszerük a harang, melynek zugását oly kétkedve hallgatom, eljött-e hát a mi ünnepünk? Avagy kipusztulsz te is, miként a magyarság törzse, csalfa harangzúgás?!

Egy kis riadalom!

— Pesti levél —

(Irtá: G. J.)

E címmel a P. H. egyik számában egy elmés kis közlemény jelent meg a napokban. A közlemény elmondta, hogy a nagy fővárosi pénzüzetek a vidéken, sok helyen fiókokat fognak felállítani, és az nagyon megriasztotta a vidéki pénzüzeteket, mert nagy hatalmukat letűnni látják, e szabadalma-

zott uzsora vállalatok, kik törvényesen sem engedett nagy kamatot szednek a reájuk szorult hitelt kérőktől és a mellett még basáskodnak is, kihasználják hatalmukat politikai és egyéb téren is, szóval uralkodnak elevenek és holtak fölött. Körülbelül ez volt a közlemény tenorja.

Pár nap múlva a Magy. Bankintézetek orsz. szövetségének titkárja, ugyan ezen lapban keserves jeremiádat zengett a szegény vidéki pénzüzetek helyzetéről és közgazdasági, politikai, népnevelési, közfejési és köztejelési stb. missiójáról.

A napokban meg a „Hitel“ c. kiváló közgazdasági szaklap teszi ezt szövé; ezen utóbbi azonban egész helyesen, fontos közgazdasági segítséget lát a vidékre nézve a fővárosi pénzüzetek decentralizációjában.

A magam részéről szintén megvilágítani akarom a kérdést; ennél fogva sorba vettem a jelölt két közleményt, és melléjük ugyan csak a „Hitel“-ben megjelent „Tallózás a rosz mérlegek körül“ c. cikket veszem.

Dr. Hantos Elemér a pénzüzetek szövetségének titkára a vidéki pénzüzetek részéről, hivatalból kirendelt közvédő; első sorban azt kifogásolja, hogy a budapesti pénzüzetek mért nem mennek Liptó-Szt-Miklóstra M.-Szigetre, stb. szegény vidékre segíteni, és miért létesítenek fiókokat Kecskeméten, Szegeden, Pécsen, Aradon stb. És miért nem hagyják a jó helyeket háborítlanul meg a vidéki bankoknak; hisz a gazdag helyeken egész jól kielégítették a régi vidéki intézetek a hiteligenyeket, ha mindjárt kissé drágábban is (no igen 8—10%.)

Szerintem sokkal okosabban cselekednék nevezett szervezet titkára, ha mindjárt kizárólagos engedélyt kérve az államtól a szegény vidéki pénzüzetek számára; melyeknek a vezetőjük hivatalból egy-egy kir. tanácsos, közjegyző, törzsfőnök, vagy ilyen féle potentát lenne. És mivel a politika, különösen a képviselő választások terén, már olyan sok képviselőnek nagy szolgálatot tettek ezek a bankok, feltehető, hogy a kormánynál, az illető képviselők ki is járják majd nekik. Egy kis Judás pénzért sokat tesznek ma az emberek. De menjünk tovább, az említett titkár felpanaszolja, hogy drága a vidéki betét. hát ez igaz. De az a kérdés, hogy a nyújtott kölcsönöket olcsó kamatláb mellett adják-e ki a vidéki pénzüzetek? Mért nem beszél inkább arról, hogy egy vidéki pénzüzetet 100—200000 frt alaptőke mellett sok millió idegen pénzt kezel. Ren-

Él már a hit s a hét nagy szakramentom!
A régivel megdől a hitközöny.
Hitünk uralmát, fényét visszahozni,
Szívekbe gyujtani égi lángokat:
Rád vár e munka! Zászlónkat te bontsd ki!
És vivj, ha kell, dicső, szent harcokat!

Folytasd a munkát! Harcold azt a harcot,
Mely eddig is hevité kebledet:
Hogy üdvözítsd, ha éltök elviharzott,
A gondjaidra bizott lelkeket.
Ha csüggedés száll szenvedő szívedbe,
S hited kiállott fájdalmid nagyok:
Erőt, vigaszt ad Jézus szent keresztje,
Mely kebleden oly méltóan ragyog.

Tanítsd e népet, egymást hogy szeresse,
Mint egyazon Atyának gyermekét.
Vedd vállaidra, vedd fel örvendezve,
Az elveszett juhok, ha felleled!
Mézajkadon lángholjon Istenige,
És sujtson, mint az ég villáma szét,
Ha támadnának szent hitelveinkre,
Egyházunkat, kik annyit üldözik!

Ha bűn kísért e gyarló földi léten,
Ha fény, dicsőség, minden elmula:
Léleknagyságod szent jelvénye légyen
Pásztorbotod s az Abbásinfula!

Az infulával intesz bölcseségre,
Pásztorbotod fel ég felé mutat,
Apáti gyűrűd hűséged pecsétje,
Melylyel örökké eljegyzéd magad!

Szívedbe zárd; „Kirotékák“ beszéde:
Légy óvatos: kufárok száma sok;
Juhok képében jönnek majd elédbe,
Belül pedig üvöltő farkasok.
Mig keztyűs kézzel, — egyengetni sorsát
Kötelmében jársz holnap ott, ma itt;
Ne hagyj, ne engedd, hogy lábbal tiporják
Egyházunknak örök szent jogait!

Saruid szólnak: szállj a sikra bátran!
Hitért, hazáért küzve küzdj velünk.
Siess, legelső légy a nagy tusákban,
Hogy elnémuljon ádáz ellenünk!
Megáld az Isten. Boldogítja kebled.
Mégvédenek hatalmas karjai,
Hogy könnyű legyen végén életednek
Jézus előtt sarud megoldani.

Mig fenragyog szép napja életednek,
Hit és a hon nagy tette lekesit:
Nagyon sokáig boldogan viseljed
Apátságodnak diszjelvényeit.

* Kirotékák = apáti keztyűk.

Napod ha későn alkonyatra szálla,
S betelt szívednek minden vágya már:
Legyen hazád a boldogok hazája,
Fejed körítse égi fény sugar!

Dömötör György,
tisztalöki-plebénos.

Mándoki Lajos: Egy darab élet Budapestről.

Irtá: Sárközy Miklós.

Talán sohasem volt annyira aktuális a társadalmi ferdeségek, a budapesti társadalom erkölcsi decadentiájának ostorozása, mint a jelen időben. Pedig a látszat ellenkezőt mutat. A munka serényen folyik. A külvárosban fekete füstgomoly ereszkedik a magasba a hatalmas gyárkémenyekből, a belvárosban óriási paloták épülnek, müintézeteink, iskolánk fejlődésének rohamossága példátlan a világvárosok fejlődésének történetében. Gyönyörű fekvésű vidék, mesés szépségű üdülőhelyek — egy kis tündérváros a magyarok fővárosa. A külföld annyi elragadtatással beszél fővárosunkról, a mi tekintve irántunk egyebekben tanusított elfogultságukat — a legékesebb bizonyítéka a tény igazságának.

TAVASZI UJDONSÁGOK nagy választékban megérkeztek!
Különösen óriási raktár női ruhadiszekben.

Kohn Ignátz üzletében, Városház-palota.

dén van ez? Hol a biztosíték? Mért nem figyelmezteti a titkár ur erre is a világot?

Tagadhatatlan azonban, nagyon jó szívű fiu lehet a titkár ur. Sajnálja a szegény betevőket, kik — szerinte — ha kisebb kamatot fognak kapni, akkor féltő, hogy a takarékosági hajlam vissza fog fejlődni. Vagy is a milliomosok akkor elszórják a pénzüket és nem helyezik el a bankoknál betétként.

Ugyan kérem nagytehetségű titkár ur, kinek tetszik ezt mondani, egy fővárosi lapban? De most vonul fel a nagyágyu, a cikkíró szerint „tulajdonképen nem is a vidéki és fővárosi pénzintézetek versenyéről, hanem sokkal nagyobb jelentőségű dologról, a hazai és külföldi tőkék harcáról van a szó.” Hát édes jó magyarom sosem tudtam én eddig, hogy miért is nem vagy te boldog! Es miért vándorolnak szegény éhező fiaid messze idegenbe! Hát azért, mert a külföldi tőke versenyez szegény hazádban a nemzeti, a haza, a vörös, fehér és zöld színű tőkével. Dögvészként pusztít az áldatlan versenyben e két nagy ellenség végig a hazán. Utját rombolás, pusztítás jelzi. Az emberek hanyat-homlok menekülnek, a két ellenség, a külföldi és nemzeti tőke pedig nyomon üldözi lekaszabolja őket.

Hát ez a nemzeti színbe öltöztetett frázis, nemcsak buta, de hazafiatlan is. Hogy miért, azt nem fogja józan ember az országban kérdeni.

De mióta lett a nemzeti tőke, olyan nagy lelkű, hogy merészkedik ilyen, habár csak frázisokkal is, előhozakodni.

Hát tisztelt nemzeti tőkésék! Mikor nézték önök, ha véletlenül nem volt, sógoruk vagy komájuk az illető, hogy kit licitálnak ki, ha fizetni nem tudott, utolsó kunyhójából. Mindegy az önöknek, hogy Árpád atyánk egyenes leszármazottja-e az illető, vagy Galiciából bevándorolt a kellemetlen válláshoz tartozó felebarát.

Milyen szépen hangzik cikkirónak a következő frázissal is: „aggódva gondol a fővárosi bankok vidéki fiókjaira mint a takarékoság egyedüli becsületes szervezetének megrontóira”. Hát ugy látszik csakugyan van „egy kis riadalom”. „És bújában mi telhetik tőle? Nagyot üt botjával számára fejére”. Vagyis rajta addig a mig nem késő, benfentesseinknek adjuk a pénzt, 8—9%-on. Nem tagadom engem is megriasztott, jobban mondva elriasztott egy tervemtől, a fővárosi bankok szándéka. Én ugyanis mindig úgy számítottam, hogy 6 fiam mindegyikét vidéki bank-

igazgatónak nevelem, ehhez kell a legkevesebb ész és tehetség. De ha a fővárosi bankok fiókokat állítanak a vidéken, akkor fucscs a tervemnek

Sokan közülök (már mint a vidéki pénzintézetek közül) egész vidékek közgazdasági viszonyainak föllendítésében elévülhetlen érdemeket szereztek, írja a cikkező. Hát tisztelet a kevés kivételnek, erről a vidéken maguk a feldicsért pénzintézetek sem tudnak. Mert azt csak nem mondhatja senki „Közgazdasági fellendítésnek” hogy betáblázásokra pénzt adtak, hisz néha a kereskedő és iparos is kap hitelt igaz, de ha aztán valami baj éri a vidéki pénzintézeteket, legelőször azoknak tekerik ki a nyakát, kapdosásukban. Hisz önök ott Nyiregyházán legjobban tapasztalhatták ezt pár évvel ezelőtt, mely esetre visszatérni fogok.

Ki ne tudná azt, hogy járnak el a vidéki pénzintézetek legtöbb esetben a kezdő kereskedővel és iparossal. Nemcsak hogy hitelt nem előlegeznek neki, de még jó akaratot sem, ha mással nem árthatnak neki, hát jó információk adással teszik azt. Majd szemelvényekül felhozunk néhányat ezek közül. Pedig hát a vidéki pénzintézetek alapszabályának mindegyikében benne van e passus: tőke gyűjtés előmozdítása, hitelkények kielégítése, ipar és kereskedelem támogatása stb. Nohát csak had riadjanak és vaduljanak a vidéki pénzintézetek.

Áttérve a „Hitel” cz. szaklap „Tallózás a rossz mérlegek körül” c. cikkére, nagyon igaza van, a II. Katalin orosz cárnő esetének felemlítésével. A cárnő ugyanis egyszer azt a kívánságát fejezte ki, hogy saját szemével akar meggyőződni birodalma gyönyörűségéről, népe boldogságáról, amit a hivatalos jelentések oly szépen festettek neki. A hatalmas cárnő kívánsága parancs volt. Utra kelt fényes udvarával és mindenütt, amerre járt, szép városokat, virágzó falvakat látott. Nyomornak, inségnek sehel semmi nyoma. Az egészségtől duzzadó és jól kiöltözött lakosok arcairól boldogság és megelégedés sugárzott. Tehát udvaroncai igazat mondtak. — A hatalmas cárnő nem vette észre, hogy kegyence, Potenkin az előre kijelölt utakat feldiszipolta, hogy a szép tiszta falvak csak kuliszák voltak, amelyek a nyomort, a mocskot, a züllést eltakarták, hogy a boldog és látszólag megelégedet lakosság a birodalom minden részéből kiválogatott jobbágyokból állott, kiket kancsuka munkával tereltek össze és ez alkalommal kiöltözve,

parancsszóra mutattak mosolygó, megelégedett ábrázatot.

Ilyen Potenkin-féle falvakhoz hasonlítható nem egy részvénytársulati mérleg, melynek hatalmas számcsoportjai jólétet és virágzás mutatnak, holott a vállalat bensőleg korhadt és a legkisebb szellő is képes ezeket a kártyavárakat halomra dönteni.

Vannak ilyen mérlegek számtalanok, vannak azon a vidéken is.

Hogy a szabolcsi pénzintézetek mérlegei sem teljesen kifogástalanok, miután Önöket leginkább azok érdeklik, belő megyek azoknak bírálatába.

(Folyt. köv.)

Igazságügyi reformok.

Írta: Dr. Zinner Samu.

(Folytatás és vége.)

A részvénytársaságoknál és szövetkezeteknél az ellenőrzés állami szakértő közeg részéről annál is inkább szükséges, mert a gomba módra szaporodó ilyenmü társaságok között akadnak olyanok, melyek a közönség bizalmára nem érdemesek, melyek kis tőkével, még kisebb erkölcsi garanciával létesülnek, de annál hangzatosabb jelszavakkal kezdik meg működésüket, hogy a tapasztalatlan embereket annál könnyebben vigyék lépre.

A szövetkezetekre vonatkozó új törvény tervezetet Nagy Ferenc egyetemi tanár az ő ismert alaposágával elkészítette s nagyon kívánatos, hogy a törvény fontosságánál fogva az érdekelt körök a tervezettel szakszerűen, behatóan foglalkozzanak, hogy így az alkotandó törvény mennél tökéletesebb legyen.

A csődtörvényünk a legkevésbé sikerült alkotások közé tartozik; a mai csőd eljárás rendeltetésének nem felel meg, nehézkés, sok felesleges alakszerűséggel jár, a hitelezők és vagyonbukott érdekeinek nem felel meg, a csődök rendszerint igen sokáig el húzódnak.

Az új csődtörvény lesz hivatva a mai rendszer hibáit, félszégeit megszüntetni, hivatva lesz a jogügyletek megtámasztásá-

Műveltség tekintetében sem vagyunk utolsók; az általános művelődés, a haladás érdekében mindig produkálunk annyit, hogy a Nyugat hatalmasabb nemzetei mellett, pozíciónk kiemelkedő. Kapunk mindig nyitva a haladás eszméi számára. Felolvasó termeink internationalisak, meghallgatjuk az angolt saját nyelvén, — szívesen élvezzük a franciát, és erős nemzeti érzésünk dacára a tudás és művelődés terén örömmel foglalkozunk a németekkel. Kulturváros vagyunk a szó szoros de nem teljesen nemes értelmében. Kulturálunk mindent, de a tárgyakban, még kevésbé az eszközökben nem vagyunk válogatósak, sőt gyakran izléstelenek s nem ritkán betegesek. Olyanok vagyunk, mint egy szépen kifejlesztett gyümölcs, mely kellemes a szemnek — de hiányozván belőle a zamat, — bizony élvezhetetlen. Igen, a zamat hiányzik életünk-ből, társadalmi érintkezésünk nélkülözi az egyedüli összetartó kapcsolatot — az igazságot, az őszinteséget, nemes erkölcsiséget. Egy fekete fátyol lebeg mindenben, elhomályosítva a valót, szürkéséget teremtve — de a hivatottaknak jogukban áll e fátyolt fellebbenteni, és ez a próba, próbája a javulás illetve javítás lehetőségének.

A fátyol ismét meglebbent. Egy ifju merész bátorsággal, erős marokkal lebbenti

fel és megengedte nekünk, hogy mi is láthassuk azt, mit az ő erős tekintete, hivatott ítélőképessége látott.

Máskor az ifju kobzát pengetve szerelmes éneket zengett kedvese fülébe, — a koboz elhallgatott, a szerelmes szó elvesztette varázshatását, elveszítvén a nemesség zománczát. Régente a nemes deli ifjak és illatos, karcsu leányzók friss táncot lejtve mulatoztak — emuzsika elhallgatott, e tánc megszűnt, elveszítvén bájos üdeségét, friss egyszerűségét. Ma az ifju élettapasztalatokat ír és tanít.

Egy hivatott író fudásával, fiatalos temperamentummal, könnyed előadási modorban annyi élettapasztalat, annyi igazság ömlik elének Mándoky Lajos: Egy darab élet Budapestről című könyvéből, hogy a budapesti megdöbbenve ismeri fel Mándoky alakjaiban sok-sok ismert barátját, ismerősét, — különösen a női nemet illetőleg, mert Mándoky előszeretettel velük foglalkozik.

Aestetikailag nem óhajtók e könyvvel foglalkozni, ebből mindég megelégszem annyival, hogy izlésemet semmi durván ne sértse, — szabályok vagyis korlátok betartását pedig nem hogy nem követelem, de nem is kívánom.

Igazságot, nemes alapeszmét, burkolat-

lan feltárását a valónak kívánom a könyvtől, mely oly genreből mozog, mint a Mándoky könyve. Nem szeretem a tulzást, de nem a szépitgetést. Mándoky könyve igazat beszél, intenciója nemes és én annyi örömmel üdvözölöm e könyvet, minővel üdvözölni szokás egy igaz barátot.

A könyv hőse egy fővárosi jogász, fiatal életvidor ember, — szereti az életet, de mint már minden jogásznak kevés hozzá a módja, ámbár ő vér Nagyságos ur. Csodálatos tulajdonsága, hogy jogász volta eszébe sem jut, ez inkább cím mint foglalkozás. Rendkívül szereti a nőket, — nem a nőt, hanem a nőket, különösen az asszonyokat. Egyik pillanatban az egyiket, mindjárt utána a másikat, olyan mint a lepke, vagy mondjuk mint egy pesti vérgyász. Szeretni ma azonban már nem oly könnyű, mint volt régen. Régente az ifju megszeretvén a nőt, a bolondok ideálisan ragaszkodtak egymáshoz — boldogító esemény, ha az ifju szerelmes verseket írt hozzá. Csók, ölelgetés — Istenem ez már égi Manna. Ma nem így szeretnek Budapesten. A versből csak a papíros maradt meg — ropogós banknóta alakjában, az égi Manna pedig az érzékivágy kielégítése — esetleg cukrázda, lóverseny, színház, étterem, szóval minden mi pénzbe kerül, mi izgat, de ami

A legkiválóbb tanárok és orvosoktól, mint hathatós szer

Sirolin tüdőbetegségeknel, légzőszervek hurutos bajainál, idült bronchitis, számarhurut és különösen láb-badozóknál influenza után

ajánlatik, Emeli az étvágyat és a testsúlyt, eltávolítja a köhögést és a köpetet és megszünteti az éjjeli izzadást. — Kellemes szaga és jó íze miatt a gyermekek is szeretik. A gyógyszerárakban üvegenként 4. — kor-ért kapható. — Figyeljünk, hogy minden üveg alatti céggel legyen ellátva.

F. Hoffmann-La Roche & Co vegyészeti gyár Basel (Svájcz.)

esőd esetén és esődön kívüli is szabályozni, úgyszintén a esődön kívüli kényszeregyezséget praecisirozni, illetőleg lehetővé tenni, továbbá hivatva lesz eldönteni azt, vajjon ezentul is a törvényszék nevezze-e ki a tömeggondnokot, avagy pedig a hitelezők választásától tétessék az függővé.

A jog birodalmában a már megjelölteken kívül még számos kérdés vár megoldásra, de most végezetül — at last not least — a birói szervezet és ügyvédség reformjáról akarok röviden megemlékezni.

Szükségtelen megjegyezni, hogy a birói függetlenség a közszabadság lényeges biztosítója. Az 1869. évi IV. t.-c. a birói függetlenséget és elmozdithatlanságot mondja ki. A közvélemény szerint a birói függetlenség sarkalatos elvét sérti a hivatfőnök titkos minősítése! A birói karnak magasztos hivatása teljesítésében minden külső befolyástól függetlennek kell lenni, ennelfogva a titkos minősítést fenntartani nem lehet.

A birói függetlenség elérése végett az eddigi előléptetes rendszerét meg kellene változtatni úgy, hogy az előléptetés automatice történjék, szükséges, hogy minden biró, kinek hivatalából ritka kiküldetéseken kívül mellékjövedelme nincs, oly dotációban részesüljön, hogy anyagi gondtól menten élhessen hivatásának.

Az ügyvédi karnál is főfontosságú, hogy anyagi gondok ne bénítsák meg tevékenységet, hivatása magaslatán csak úgy állhat az ügyvédi kar, ha anyagi existenciája biztosított. E végből az ügyvédi funkciók körét ki kell terjeszteni, a telekkönyvi ügyekben az ügyvédi kényszert be kellene hozni, az ügyvédség terén mutatózó tulproduktiót meg kell szüntetni.

A birói és ügyvédi kar kiképeztetését javítani, emelni kellene, a jogi fakultáson épügy, mint a hogy jelenleg a technikán van, kötelező szóbeli colloquium és írásbeli feladatok volnának végzendők minden

semesterben; az előadás látogást kötelezővé kell tenni — a valóságban.

A gyakorlati időt 3 évről 5 évre kellene fölemelni és minden törvényszék területén birákból, ügyvédekéből álló bizottságot alakítani, mely az ügyvédjelöltek, joggyakornokok és aljegyzők működését ellenőrizné megakadályozná azt a gyakori visszaélést, hogy ügyvédjelöltek ügyvédi kamaránál be vannak jegyezve anélkül, hogy tényleg joggyakorlaton volnának.

Égetően szükséges oly reformok behozatala, melyek az ügyvédi és birói vizsgát egységessé és szigorubbá teszik, melyek mindkét kar szellemi niveauját emeljék; szükségesek oly reformok, melyek által a jogszolgáltatás terén a becsületes munkásság, pártatlan, lelkiismeretes ítélkezés méltó jutalomban részesüljön, ellenben a hanyagság, felületesség, stréberkedés, elfogultság kiméletlenül megbélyegeztessék.

A legjobb törvények sem sokat érnek, ha az azt alkalmazók a jog szellemét át nem értik s ha minden cselekedetüket nem az igazságszeretet vezérli, mert nem szabad felednünk, hogy „Justitia regnorum fundamentum”, vagyis hogy az igazságosság az államok alapja.

Mende-mondák.

— Irta: Rónay Jenő. —

Jár közöttünk egy fertelmes, arcu szörnyeteg, egy utálatos csuszó-mászó, egy mesebeli rém, egy megszámlálhatatlan fejű hydra, egy testében és lelkében undok teremtés. Ki nem látta még? Ki nem érezte még ő undokságának hideg ölelését, ki nem szívta a kénkö illatot, melyet dühében magából kifúj, kinek nem okozott sok keserves álmatlan éjszakát, kinek a testén s főként a lelkén nem ejtett még nehéz sebeket a marásával és ki nem kívánta még a poklok mélységes fenekérge, honnan valami szörnyű átok folytán, mely az emberiségre, a társadalomra nehezedik, közibénk került s olyan

józan felfogás szerint nem boldogíthat, hiányozván belőle a himpor, a harmat, — az igazság.

Ifju barátunk azonban szeretni akar minden áron és mit tehet róla szegény, ha — őt is szeretik. Okos fiu, tudja mi a szerelem ára, ismeri barátnői igaz lelkületét, de ha lát egy szebb arcot, egy villogó szempárt, vége az ész működésének, neki e nő kell tüzőn-vízen keresztül. Csókját nem szomjuhozza, testét nem kívánja — maga sem tudja mit akar, csak rohan utána míg övé nem lesz. Hódítási módja különböző, kellően alkalmazkodik szíve választottainak társadalmi állásához, szeszélyeihez. Ha kell bánatos, ha parancsolod vidám söt erényhős is. Így jön egyik kedvese után a másik, De ez rengeteg pénzbe kerül ám. A budapesti asszony szívesen szeret, de szerelme drága.

És itt a Mándoky művészi ereje, annyi realitással, annyi őszinteséggel tárja elének ez undorító lélekvasárt, hogy ha előadási módja nem volna oly kedves, alakjait nem tudná oly kacagni való komikus maskban és helyzetben feltüntetni, meg kellene rémülnünk.

Ifju barátunk felhasználja a furfangnak, az ifju leleményességnek minden fajtáját. Nem sorolom őket, olvassák el magában a könyvben, megérdemli. A kedves barátnők pedig igyekezzenek barátunk könnyelműségét javukra érvényesíteni. Nem sajnálják női bájai-

kat, nem fukarak semmi földi jóban, ámde az igaz vonzódásnak természetesen paránya is hiányzik belőlük. Pedig ők a tisztességes asszonyok reszortjához tartoznak.

Ime ez a keret; ráfoghatnók hogy eléggé mindennapi, ámde épen gyakorivoltában rejlik a hiba. De most jön az író az ő keresetlen genialitásával, és e keretet oly gyönyörű jelenetekben pompáztatja, a veritas annyi erejével, a rajzoló kéz annyi ügyességével mutatja be alakjait, tárja fel a ferde helyzeteket és ostorozza maró gunnyal, csipkedő ironiával alakjaiban a budapesti élet hazugságait, — hogy ebben művészet csillog. Minden egyes alakja typos, kiknek se szeri se száma a budapesti élet társadalmában — félek, hogy annyian fognak magukra ismerni a könyv egyes figuráiban, hogy Mándoky Lajosnak menekülnie kell majd Pestről, az asszonyok meghurcolt álszemérmességük, a férfiak kicsufolt hiúságuk, korlátoltságuk és vakságuk ily merész szemükbevágásán felháborodva, pisztolylyal kezükben keresik halálra az író.

De nemcsak ezen leplezetlenségben rejlik Mándoky könyvének erős igazsága. A megélhetés drága. De az emberek igyekeznek még drágábbá tenni. Mindenki többet óhajt mutatni, mint a mennyi tényleg — de ennek arányában kevesebbet dolgozni annak elérhetésén. Ideges erővel törí fejét valami-

jól találja magát, hogy nem akar bennünket többé elhagyni soha?

Mint valami varázsló, úgy változtatja alakját. A jótékonyosság, a jóakarát, a szelidség, az ifjuság, a bölcsesség, az ájtatosság, a szeretet, a bánat, az öröm, a méltóság, az alázatosság, a könyörület, az engedékenység, a fájdalom, a tisztaság akkor és minden elképzelhető emberinek a köntöse meg van ruhatárában és felölti magára a szerint, hogy melyik a legalkalmasabb céljaihoz. Az emberi jellem legszebb tulajdonságainak fényes köntösében merészen kiáll a forumra, de bujkál, lappang, settenkedik, mikor a bosszu, az irigység, a nemtelen szándék rongyai lógnak rajta. Különben egyre megy. Az áldozat akkor is csak utólag eszmél, ha ezt a hüllőt a fényes köntösben látta maga előtt, csak későn — mikor a számadást vele lezárnia ugy sem lehet, mert a szörnyeteg megint más alakot vett, fel — ébred a valóra, hogy behálózta s legfeljebb az undorító érzés tölti el, mely minden jólelkű emberen erőt vesz, aki nek valaha szerencsétlensége volt evvel a pokoli fajzattal.

Itt ingerkedik most is velem, itt mutogatja hosszú körmeit, vicsoritja rám az egyéni becsület fáradhatatlan pusztításában megnyult fogait s várja, hogy kimerem-e mondani nevét, meg merem-e mártani tollamat fekete véreben, hogy felírom vele társadalmunknak — mint Belzacárnak a lángbetűs kéz — a figyelmeztető szavakat s megkezdem ezzel a gyenge pennával a harcot ellene, mint a fekély ellen, mely a magán érintkezést azzal, hogy mindég bizalmatlanabbakká, mindég kép-mutatóbbakká, mindég önzőbbekké leszünk, mielőbb egészen lehetlenné teszi.

Én kimondom, ha mindjárt megfulok is a kénköves büztől, ha halálra ölelnek is ezek a vérfagyasztó karok, hogy ennek a látható s mégis utólréhetetlen, eddig legyőzhetetlen szörnynek a neve a: mende-monda.

* * *

Nulla dies sine linea. Nincs nap bouány nélkül, mert ha csakugyan nincs is, van aki gondoskodik, hogy legyen, mert — költ anynyit, amennyi csak tetszik. Legfőbb ismérve a mende-mondának különben is, hogy a valóság mindig a legkevesebb benne. Tehát — bevallom — költészet, hanem a legcsunyább fajtából. Egérből elefántot csinál s a kiszemelt áldozat körül nő mint a lavina. Nem beszélek az ártatlan on dit-kről, melyek nem zavarnak vizet, nem érintik az egyén, a csa-

nek megszerzése érdekében — munka nélkül, könnyű szerrel, holott ezen máról honnapra való gondolkozással annyi erőt, annyi egészséget fecsérrel, mennyivel egy boldog, reális alapokon nyugvó és ideális életet biztosíthatna magának.

Mándoky könyvében sűrögnek-forognak az emberek, lázas izgatottsággal iparkodnak a Mát biztosítani és fáradt idegekkel térnek pihenőre, holott csak a sürgés-forgás volt lázas, de reális munka semmi.

Ez egy valódi budapesti életkép. Szerencsétlenül igaz állapot. Annyi megnevezhetetlen, kifürkészhetetlen eszenciájú ember sehol e világon, mint egy gyönyörű főváros határain belül.

Mándoky a sorok között rámutat ezen beteg állapotra, és a szeretkezési jelenetek között (szerelemnek nem merem nevezni) ügyes formában, avatott tollal talál alkalmat ezen veszélyes tünet leleplezésére.

Ime a könyv, mely mulattató mint egy legügyesebb francia vigjáték, tartalmas és igaz mint a legjobb korrajz.

Megrendelhető a 2 korona ár beküldése vagy utánvét mellett a „Szabolcs” szerkesztőségében Nyiregyháza, a szerzőnél Budapest Royal-szálló, a főbizományos Eisler G. Budapest Andrassy-ut és Nagymező-utca sarok.

Legnagyobb választék! **GOLDSTEIN J. SÁNDOR**
 Legújabb napernyők, női-, férfi-harisnyák, **= női- és férfi-divat üzletében =**
 keztük, ruhadiszek, és nyakkendőkben. **Nyiregyháza Pazonyi-u. 4.**

lád becsületét, de felháborító, mikor szeny-nyes kézzel nyulnak olyan dolgokhoz, melyekhez csak templomi megilletődéssel szabadna közeledni.

Minden mende-mondát meglehet bocsájtani, csak azt nem, mely a nőre — kiváltképen ha férjnél van — csattogtatja vámpír fogait.

A nővér, az anya, a lány ellen méltatlanul elszórt rágalom korántsem okoz olyan fájdalmat, mint amelyet a szószátyárkodás mérges nyilaitól vonagló hitvese mellett a férj érez. Egy egész élet boldogságát mérgezheti meg az a hitvány, aki alapos meggyőződés nélkül kimeri mondani egy férjes nőre, hogy az urához hűtelen.

A nőnek nincs, nem lehet drágább kincse, mint annak a férfinek a szeretete, becsülése, kihez az életét szerelemből kötötte, s szentségtelen kézzel mégis — nap nap után látjuk — hányan igyekeznek megsemmisíteni, sokszor csupa léhaságból, csupa gondolkodásra való henyeségből, az életnek ezt a két legszebb összekötő kapcsát. Gondolhatatlanul látszik, hogy a következményekkel számolva, ezek a nótórius mende-monda készítőik önmaguk is vissza ne rettennének műveiktől.

Calumniare audacter, semper aliquid haeret. Vádolj merészen, valami megragad. A nő becsületén szinte eltörölhetetlen nyomokat hagy a mende-mondák vakondok munkája s mégis — uram Jézus légy velem — a legtöbbször a nőktől ered ez a szörnyűség kik nem gondolják meg, hogy a látszat, vagy a rossz indulat folytán őket is utólérheti a könyörtelen sors. „Ma neked, holnap nekem édesem.” Azt mondják, hogy a nőnek nem kell magasabb nevelést adni. Sőt na gyon is kell, ha másért nem, azért, hogy örömet találja komoly témákban s csupa időtöltésből ne mondjon ki játszva olyan szavakat melyek a szívet, a lelkét, egész élete boldogságát törhetik össze valakinek.

Ezt a kegyetlenséget nem tudom összeegyeztetni semmi képen a nő fogalmával, amely maga a kedély, a szív, a könyörület. Aki fél tudja emelni a porba hullott beteg madárkát, hogy csókjával új életet próbáljon belé önteni, az nem beszélhet lelkéből, biztos tudomás nélkül nemének egy tagjáról sem olyan borzasztóságokat, melyek ha igazak egész életre megbélyegeznek. A ki pedig teszi az szennyes lélek.

* * *

Jár közöttük egy fertelmes arcu szörnyeteg, egy utálatos csuszó-mászó, egy mesebeli rém, egy megszámlálhatatlan fejű hydra, egy testében és lelkében undok teremtés és én a jó emberekhez azzal a bensőséges kéreléssel fordulok, hogy mindegyikük ne többet, csak egy fejét vágja le a gonosz fajzatának s el kell neki pusztulni.

HIREK.

Jó ünneplést kívánunk barátaink, munkatársaink, és lapunk járatóinak.

Királyi kitüntetés. Ófelsége Dietrich Ferenc helyben állomásozó katonai főállatorvost 34 éves buzgó szolgálatának elismeréséül a koronás arany érdemkeresztel tüntette ki. Dietrich személyében egy arra érdemes férfiuban nemesak a jó katonát a nagytudású szakembert ismerjük, hanem városunk társadalmának egyik köztisztviselőben álló tagját is. Szívesen gratulálunk a megérdemelt kitüntetéshez.

Uj ügyvéd. Dr. Kovács Miklós, fiatalágunk rokonszenves tagja f. hó 19-én

Budapesten az ügyvédi vizsgálatot sikerrel állotta ki. — Gratulálunk.

A pénzügyminister a helybeli pénzügyigazgatóságához Sztreska Miklóst számvizsgálóvá nevezte ki.

Eljegyzés. Doffkay György a nyiregyházi Sóstó-telep szőlészeti felügyelője tartalékos hadnagy — eljegyezte Mándy Gyula kedves leányát Ilonkát, Búdszentmihályról.

Képkiallítás városunkban. Mint értesültünk, jövő hó elején ritka műélvezetben lesz része városunk műpártoló közönségének. A Nemzeti Szalon hozza le magas színvonalu műtárlatát a minden nemes, kulturális mozgalomban vezető Bessenyei-Kör meghívására és védnöksége alatt. A Szalon részéről megjelenő művészek és fővárosi hirdapírók tiszteletére bankett is lesz. Reméljük, hogy városunk műpártoló közönsége nem fogja elmulasztani e ritkán kínálkozó alkalmat, és oly pártolásban fogja részesíteni a tárlatot és fogadtatásban a vendég művészeket és journalistákat, mely erkölcsi tőkéje lesz a jövőben is ily irányu aktióknak. Bővebbet legközelebb.

Közgyűlés. A helybeli tűzoltó egyesület közgyűlését a városháza tanácsstermében e hó 30-án 11 órakor tartja meg. A tárgysorozat lapunk hirdetési rovatában olvasható.

Gyűlés. A Szabolcsvármegyei általános tanítóegyesület nyiregyházi járásköre gyűlését május hó közepe táján fogja tartani Nyiregyházán a központi iskola dísztermében. A tárgysorozat most van megállapítás alatt, amely nagyon érdekes lesz.

Nyilvános nyugtázás. Klár Gusztáv ur a nyiregyházi rendőri önszegélyző-egylet pénzalapja javára 50 koronát volt szíves adományozni. — Fogadja ezen nagybecsű támogatásáért az egylet nevében ezenel kifejezett. köszönetemet Nyiregyháza, 1904. április 19. — Kertész Bertalan egyleti-igazgató.

Csipke kiállítás. Ritka műélvezetben lehet részük, kik a gimnázium dísztermében levő csipke kiállítást meglelik. E gyűjteményes kiállítás, mely a Szmik budapesti főmérnök számos évi fáradságának, szaktudásának, és a szépművészet iránti rajongásának eredménye, ritkítja párját. Kezdve a legkezdetelegesebb paraszt házi himzéstől a legtökéletesebb kiállítású chantilly csipkéig, együtt láthatjuk minden átmenetben a himzés és csipke minden fajtáit. Különösen érdekesek magyaros motívumokból összeállított minták. Szívesen üdvözljük a Bessenyei-Kört az iparművészet terén tett ezen első lépéseért, és elismeréssel adózunk Szmik urnak önzetlen fáradozásáért és nemes ambíciójáért, melyet még az a szokatlan érdektelenség sem lohasztott le, melylyel városunk közönsége viseltetik a kiállítás iránt. — A kiállítás f. hó 26-ig tekinthető meg.

Orvosi vizsgálat. Igen gyakori volt — különösen az utóbbi időben — gazdaasszonyaink részéről a panasz a piacon uralkodó közegészségi és köztisztasági mizériák miatt, és tényleg már régen nem láttunk a városi orvosok — mint illetékesek — részéről semmi oly ténykedést, mely e mizériák megszüntetésére irányul, annál kellemesebben lepett meg tehát mindenkit, midőn szerdán reggel Kertész főkapitány, és az ujonnan megválasztott Dr. Hoffmann városi orvos megjelentek a piacon, és alaposan megvizsgálták az eladásra szánt élelmiszereket közegészségügyi és köztisztasági szempontból. A hamisított, vagy egyéb kifogás alá kerülő cikkeket el-

koboztatták és megsemmisítették. Megnyugvással veszünk tudomást e helyénvaló — kötelesség tudásra való — ténykedésről és reméljük, hogy ezen vizsgálatok gyakrabban fognak ismétlődni, melynek elmaradhatatlan eredménye, hogy pénzünkért egészséges, tiszta élelmiszereket kapjunk a piacról.

Országgyűlési képviselőt választók névjegyzéke. Kpv. 9/1905. Hirdetmény. Nyiregyháza rend. tan. város központi választmánya közhírré teszi, hogy a nyiregyházi országgyűlési képviselőt választóknak az 1906-ik évre érvényesül birandó ideiglenes névjegyzéke a kihagyottak névjegyzékével együtt a városházán a központi választmányi, egyszersmint városi főjegyző hivatalos szobájában a folyó évi május hó 5-től 25-ig közszemlére tétetik, azon kijelentéssel, hogy az a kitűzött határidőben és helyen naponként reggel 8 órától déli 12 óráig mindenki által megtekinthető, délután 2 órától 5 óráig lemásolható. A névjegyzék kiigazítása iránti kérvények május hó 5-től 15-ikéig adhatók be, az ezekre tett észrevételek pedig május hó 16-tól 25-ikéig fogadtatnak el a városi iktató hivatalban a hivatalos órák alatt Nyiregyházán, 1905. évi április hó 14. Májerszky Béla, közp. v. elnök.

Értesítés. A kamara f. évi május hó végén iparmuzeumában szalmafonó házi ipari tárgyakból kiállítást rendez. Ezen kiállítást előre láthatólag sokan fogják látogatni. A kamara felhívja az iparmuzeum állandó kiállítóinak figyelmét e körülményre s egyszersmind közli, hogy a mennyiben kiállított tárgyaikat rendezni, kiegészíteni vagy bővíteni kívánják, ezen szándékukat bejelenteni s ebbeli munkájukat f. év május hó 10-éig az iparmuzeum helyiségében elvégezni sziveskedjenek. Felkéri a kamara a jentjelzett kiállítókat, hogy az iparmuzeumban elhelyezendő tárgyakról pontos leltárt készíteni, s azt két példányban benyújtani sziveskedjenek.

Czigány furfang. Egy Fábri József nevű, szegénysorsu helybeli taligás, mult szombaton kiállította lovát az itteni heti vásárra. Az eladó lovat többen kérték meg. Mig az alkuvás tartott, egy cigány szegődött Fábrihoz és felajánlotta, hogy lovát magasabb áron adja el az eddig megígért összegnél, ha szenzáldíjat kap. A szenzáldíjat Fábri megígérte, ekkor a cigány árulni kezdte a lovat. Később azt mondta a cigány, hogy csak úgy csinálhat jó vásárt, ha a járlat is nála lesz. Ezt is átadta a tapasztalatlan taligás. Ekkor a cigány rápattant a lóra és elvágatott, s ma is oda van. Az így megkárosított taligás megtette a feljelentést az ismeretlen nevű, és ismeretlen illetőségű furfangos cigány ellen.

Tűzek a vidéken. Pócspetri községben, a községhez tartozó Schreiber tanyán f. hó 5-én d. e. Heinrich Vilmos kárára elégett egy csűr, cséplőgép teljes felszereléssel és különböző gazdasági eszközök, 7598 kor. kárértékben. Ugyanakkor a m. kir. áll. kincstár kárára 122 mm. burgonya zsákkal együtt 744 kor. értékben. A tűz szélviharban pipázástól keletkezett. — Bogát községben, a Bay tanyán f. hó 9-én Rácz Lipót gelsei lakos kárára elégett 3000 kor. értékű takarmányos szin és takarmány, mit Hosszu György tanyai lakos cseléd 8 éves László, és 6 éves Péter nevű fiai játszás közben okoztak.

Áldás. A szomszjas földet napokon keresztül tartott eső áztatta meg. A növényzet felujult, de felujult vele a gazdálkodóknak egy kedvező esztendőbe vetett reménye is.

Véres verekedés. Nagyállóból értesítettek, hogy a mult vasárnap, a Vereskör elnevezésű mulatóban Hercku István juhász, Kozák József és Milók Ferenc cigányok, valamint Palaticz Imre összejöttek. Az itókának hatása csakhamar feleselésre ösztönözte a vegyes társaságot. A feleselést tettelegesség követte, melynek során Hercku István Kozákot karján, Milók és Palaticzot pedig hasba

KOVÁCSI JENŐ

Női divat kelme-vászon és fehérnemű áruháza,

Nyiregyháza, Pazonyi-utca 2. szám.

Minden cikkből nagy választék a legfinomabb kivitelig.

E szakmában a legjutányosabb bevásárlási hely.

szurkálta. Hercku sem maradt ütleget nélkül, mert az ő fejét Kozák verte össze. Mind a négy ember vértől és sulyos sebektől volt borítva, amidőn a kegyetlen vérengzésnek a hatóság emberei gátat vetettek. A vizsgálatot megindították.

Lóvásárlás. A miskolci loavató bizottság Kisvárdán május 8-án, Mándokon 9-én, Nagykállóban 17-én, Nyiregyháza június hó 23-án, Szentmihályon pedig 25-én lesz megtartva.

Meghívó. A nyiregyházi építő-szövetség saját pénztára javára, 1905. évi ápr. hó 30-án, az ipartestület nagytermében zártkörű „táncmulatságot” rendez. Belépti-jegy: Személyjegy 1 kor. 20 fillér, családjegy 3 korona. Kezdeté este 8 óra-kor. Felülfizetések köszönettel fogadtnak.

Koldulás megakadályozása. Szikszay Pál alispán, akinek nevéhez nagyon sok üdvös intézkedés fűződik, szigorúan utasította a hatóságokat a koldulás megakadályozására. 7908/1904. K. szám alatt kimondta, hogy minden község úgy köteles saját és munkaképtelen szegényeit közpénzből ellátni, hogy azok sem a saját falujok, sem más községek lakosait ne zaklassák. A koldulás a leg-erélyesebb intézkedésekkel akadályozandó meg.

Értesítés. A nagyváradai postaigazgatóság jövő hó 1-től a Dombrád község külterületéhez tartozó Schwarc-féle tanyákat és szomszédos területeket a kisvárdai távirda kézbesítési területéből távirdai tekintetben a demecseri hivatalhoz csatolta át. A táviratok oda címezve adandók fel.

Szerencsétlenség. Pásztor Péter kemencei lakost a száraz malom összetörte, amikor életveszélyes sérüléseket szenvedett.

A pörösködés vége. Régi haragosok Pap Mihály és Zselinszki József öfihértől lakosok. Folytonos volt közöttük az atyafiságos pörlekedés. Nemrégiben is 6 kor.-ban marasztalták el Pap Mihályt, mely összeget Zselinszkinak volt fizetendő. Ezt az adósságot akarta leróni Pap mult pénteken, előbb azonban bepálinkázott s ittas állapotban indult — egy vasvillával markában — a haragosa portája felé. Az udvarban éktelen lárma és fenyegetések között hívta Zselinszkit, hogy a pénzt átvegye, utóbbi azonban látva, hogy a dolog sima lefolyást nem nyerhet, magára hagyta a folyton lármázó Papot, s bezárta lakásának ajtaját. Ez még dühösebbé tette a beszszelt adóst és vasvillájával bevverte az ablakokat. Zselinszki erre revolveréből Papra ötször rálőtt, mely lövések közül egy a hasába furdott. Sérülése azonban nem veszélyes.

A rendőség figyelmebe. A kereskedésbeli magvakat a rendőség aranka tekintetében megvizsgálta. Piacunkon magán emberek kétes magvakat árulgatnak, kérem azokból is mintát venni. Tisztelettel: Egy kereskedő.

Korytnicáról írja tudótítónk, hogy az idén a már előjegyzett fürdővendégek száma meglepő. Fürdőink az állam mostohasága a vállalkozás lanyhasága miatt lassan ugyan, de mégis évről-évre fejlődnek. E fürdő a rohamosan fejlődők közé tartozik. A Kárpátok fenyesektől övezett megható szépségű völgyében fekszik, hová Rózsa hegytől társaskocsin jutunk a legmodernebb alapon szervezett fürdőtelepre, melynek vezetője Dr. Ormay József kir. tanácsos, ki életét szenteli a fürdő világfürdővé előkészítésére. Legközelebb keskenyvágyú vonat szeli át a méltóságos csöndet, mit eddig legkitünőbb gyógyhatású forrásokon a gyógyulók ezreinek vidám zaján kívül senki és semmi sem bolygatott. Talán a drótos-tótok regélnék hazájukról oly sok szépet, hogy dobverés nélkül felkeresi egészséges és beteg egyaránt, avagy a fenyők balsamos illatát magával ragadja az északi szél, hogy megsugja a reménytelennek e hon minden részében, menjünk Korytniczára.

Kiállítás. A helybeli szalmafonó-tanfolyam növendékei f. hó 30-án a város-háza nagytermében kiállítást rendeznek. A tárgyak megtekintése folytán a kiállításnak előre is nagy sikert jósolunk.

Hajójegyek Amerikába. Fiuméből Newyorkba legközelebb április 27-én a „Slavonia”, május 9-én a „Kárpátia”, és május 18-án a „Pannonia” gyorsgőzösök indulnak. A nagy kényelemmel berendezett oceánjárókon a hajóútságság nagy gondot fordít az utasok élelmezésére. A hajójegy árában bennfoglalatik: kétnapi ellátás Fiumében és teljes ellátás a hajón. A Központi Menetjegyiroda (Budapest, Vigadó-tér 1.) a belügyminiszter rendelete értelmében az utlevéllel ellátott kivándorlónak Fiumén kívül a többi európai kikötők bármelyike felé is adhat hajójegyet, ennél fogva a külföldre előleget küldeni nemcsak fölösleges, hanem kockázatos is, mert az onnét érkező hajójegyet, levelet és nyomtatványt a megfelelő belügyministeri rendelet értelmében, a hatóságok minden egyes esetben elkobozzák. Bővebb felvilágosítással helyben Britz Miksa (Iskola-u. 3. sz.) szolgál.

A Magyar Hirlap ujtása. Érdekes hírt közölnek velünk a fővárosból. A Magyar Hirlap 15 éves fennállásának jubileumát azzal ünnepli, hogy f. hó 17-étől kezdve független politikai iránnyal reggel helyett este jelenik meg a fővárosban s reggelre odaér minden vidéki város vagy helységbe. Együttal a világlapok mintájára egy specialitást is létesít, mely abból áll, hogy minden érdekes eseményt fényképfelvételekben ad közre. Mutatványszámot egy hétig ingyen küld bárkinek.

Pormentesítő olaj került forgalomba Friss Lajos révén. Városunkban is többen tettek kísérletet vele és kitünőnek bizonyult. Utalunk hirdetési rovatunkra.

Tarka-Krónika.

Egy vidéki takarékpénztár.

(Igazgatósági ülésen.)

Vezérigazgató: Jelentem a tekintetes igazgatóságnak, hogy X. ur ma bejelentette, adjam elő a tettes igazgatóságnak, hogy intézetünk neki, az ő és felesége aláírására milyen váltó hitelt hajlandó megszavazni?

Igazgatósági elnök: Tudomására hozom a tettes igazgatóságnak, hogy X ur nem csak hogy nem a mi „Klikkünkhoz tartozó ember”, hanem mindég és mindenütt a hol alkalma nyílik, nyíltan ellenünk foglal állást. Ez megtorlást érdemel. Intézetünk erkölcsi reputációja megköveteli, hogy csak is olyan egyéneket pártoljunk és támogassunk, kik mindég és mindenben „velünk tartanak”, mert ha ezeket szem elől tévesztjük, megtörik és megszűnik vezérő hatalmunk az egész vonalon.

Egyik igazgatósági tag: Az ilyen embereket kötelességünk megtörni; erkölcsi és főleg anyagi porciójukat lehetőleg teljesen semmivé tenni. Tekintélyünket csak is úgy jutathatjuk érvényre, ha összetartunk és megtanítjuk az ilyen egyéneket arra, hogy pénzüintézetünk helyes irányba lesz vezetve (?) Támogatást csak azok nyerhetnek, kik feltétlenül mindenben és mindenkor a „mi” embereink! — (Zajos helyeslés).

Egy másik igazgatósági tag: Tettes igazgatóság, talán még se helyezkedjünk ilyen teljesen merev és feltűnő állaspontra, hisz X. urban elég tekintélyes anyagi és megdönthetetlen erkölcsi garanciákat találunk.

Az igazgatósági kar: Levele, oláll! Semmit sem szavazunk meg, egy árva fillért sem! Éljen az elnök! — (Vége az ülésnek).

KÖZGAZDASÁG.

Kenderszövetkezetet alakítsunk, vagy vállalatnak termeljünk-e?

Irta: Zorád István az orsz. magy. gazd. egyesület titkára.

Azt hiszem, hogy ennek a kérdésnek felvetésével kell megvilágítanom S. M. urnak a „Nyirvidék” e hó 9-iki lapszámában — a

kendertermelőszövetkezetéről tartott előadásomról megírt kritikáját, mert hiszen e kritika tengelye az, hogy S. M. ur azt szeretné, ha valahogy egy szövetkezet létre ne jöhessen. — Egyéni hiúságból nem reflectálnék S. M. ur cikkére, — de válaszolok erre azért, mert ezzel is a gazda közönségnek vélek szolgálatot tenni, engem pedig más érdek, vagy cél nem vezérelhet. S. M. ur ott volt e hó 2-án tartott előadáson; — sőt amint emlékezem, előadásom megkezdése előtt ke-reste is az alkalmat, hogy velem beszélhes-sen; készségesen állottam rendelkezésére s röviden ismerttettem vele egy szövetkezet lehető megalakítására irányuló okadatolt tö-rekvésemet, de megemlítettem azt is, hogy nem lehet célunk az ilyen irányu magán vállalatok létrejöttének megnehezítése, vagy pláne lehetetlenné tétele, mert hiszen vég-eredményben arra kell józanul törekednünk, hogy a kendertermelés általánosabban fel-keletkezék egyrészt mezőgazdasági, más-részt iparfejlesztési érdekeink előmozdítására; — elsőbbségi jogot adva persze a szövetke-zeti szervezkedésnek.

Sajnálattal kell megemlékeznem arról, hogy S. M. ur nem ott nyomban emelt szót, még előadásom folyamán s nem vette igénybe azt a nyilvánosan kijelentett készsége-met, hogy netáni aggályokra, vagy egyéb tudnivalókra vonatkozólag minden felvilágo-sítást megadok. — Hogy ezt S. M. ur nem tette, csak az lehet ma a véleményem, hogy félt valamely kérdést felvetni, mert talán az ő céljait keresztező, — még jobb és közvetle-nebb-felvilágosításokat tudnék adni s a jelen volt gazdák még többet találnának megtudni, és kelletlenül többről taníthatnám ki az ér-deklődőket. Az ő érdekükben csak őszintén sajnálnom lehet, hogy S. M. ur nem hozakodott elő kérdéseivel, — a melyek felve-tése helyett talán már előzetes célzattal, — most olyan módon gyakorol kritikát, a mely-ről a legnagyobb jóindulattal sem lehet el-mondani, hogy azt a köteles udvariasság szem előtt tartásával és a szigoru tárgyila-gosság egyenes ösvényén épített volna fel.

En a kérdést alaposan kidolgozott ter-vezett és a gyakorlati kivitel beható tanul-mányozása alapján kezelem és teljes meg-győződésnek adok kötelességszerűleg is kifejezést akkor, a mikor az érdeklődő gazdaközönséget ott, ahol a termelési elő-feltételek megvannak — a tervezet részletes ismertetése mellett arról tanítom ki, hogy a kendertermelés felkarolásának elősegítésére éljenek a kínálkozó kedvező alkalommal és alakítsanak szövetkezetet, a mely — kiké-szítő teleppel ellátatván, — lehetővé teszi, hogy a mezőgazdaság ilyen ipari feldolgo-zásra alkalmas termények előállításában ne-csak a pusztá nyersanyag termesztésére szo-ritkozzék, hanem az ezeknek további kidol-gozásából eredő hasznokat is magának sze-rezze meg. Ez következetesség a haladás kialakulásában s ebben a mezei gazdátkodás-nak, jobban mondva a gazdának, a maga jogos részét biztosítani nemes kötelesség. Ha a mezei gazdálkodás — haladás útjára lépve magát bizonyos mértékig iparosíthatja, — akkor fontos az, hogy első sorban a kender és lenfeldolgozási ipart — mint mezőgazda-sági ipart — a gazda kezébe visszaadjuk; a kinek kezéből azt — akkor még, a mikor igen tekintélyes házi ipar volt, az élelmes gyáripar kiragadta s nagy haszonnal üzi ma is. Akkor tehát, amikor valaki hivatásból e téren fejt ki közérdekű munkálkodást, hatás-talanul marad minden, — más önös cél szol-gálatában elmaradhatatlannak vélt támadás vagy kritika, még ha bármennyire goromba is. — Mert az igazság még is csak az marad örökké, hogy a közérdek az elsőség; — a gazda pedig ma inkább mint bármikor, na-gyon is rá van szorulva arra, hogy elsőégi jogait érvényre juttassa.

Roszakarattal volna részemről, ha azt ál-lítanám, hogy S. M. urat csak ez a szempont vitte volna bele kritikájának megírásába, — de abban nincsen már köztünk vélemény el-térés, hogy a maga vállalkozásának biztosí-tása, — vagy jobban mondva közvetlen anyagi érdekeinek feltétele adta kezébe a tol-lat, a melylyel azonban kissé előzékenyebb modorban is írhatott volna; — mert az az állítása, — hogy szabad előadásom (és nem felolvasásom:) minden lett volna, csak okta-

tás nem, és nagyon hézagossá volt, mert a gazdák az előadás után kérdéseket intéztek hozzám, — nemcsak hogy nem árul el előzékenységet, hanem nyílt meghamisítása a való tényállásnak. Meglehetősen hosszú időre terjedő ismertető előadásom keretében elmondtam mindazt, a mit elmondani kellett és lehetett — és ha tud S. M. a kendertermelésről és kikészítéséről, ha hozzá tud szólni a szövetkezeti szervezkedés tudnivalóhoz, akkor kétségtelenül be kell ismernie, hogy rátértem minden részletre, — ha pedig elkerülték volna figyelmét előadásom egyes részei úgy hivatkozom a jelenvolt gazdákra és különösen a honoratiókra, a kik bizonyára megismerkedtek előadásom teljességéből a tudnivalókkal és a propagált ügy képét egészében maguk előtt látták: — következőképp hasonló véleménynyel lehetnek S. M. kritikájának szándékossága felől mint magam is. — Hogy a gazdák egynemelyike kérdéssel fordult hozzám, — ezt a jó ügynek minél jobb, minél részletesebb megismertetése szempontjából örömmel vettem, — ám hivatkozom itt is a jelenvoltakra, akik jól hallották és bizonyára tanúsítják is, hogy előadásom befejezése előtt épen a teljesség minél erősebb kidomborítására a gazdákat épen én hívtam fel arra, hogy netáni kérdéseiket vessék fel, hogy ezekre ott nyilvánosan adjam meg a további felvilágosításokat. — A termelésről, a vetés eszközlésének mikéntjéről, az aratásról, behordásról, a magvas kóró hegyének lecsipéséről (hereléséről), a mag kipergéséről, a vetőmag kezeléséről és a magtermés feleslegének értékesítéséről még előadásom közben eléggé bőven szóltam; tehát igenis oktató előadást tartottam s csak sajnálnom lehet, hogy S. M. emlékezetében mindez 2-től 6-ig, — a míg kritikáját megírhatta — még nem maradt. Az én emlékező tehetségem megőrizte a tényeket s nyíltan állíthatom hogy így volt; — ez az igazság s hogy S. M. kritikájában nem ragaszkodott a való igazsághoz.

Ami pedig a kilátásba helyezett jövedelmezőséget illeti, bizonyára mindjárt igazat adna nekem mindenben S. M. ur, ha nem vállalkozó volna, a ki előtt az üzleti érdek lebeg, — hanem hozzáértő termelőgazda, a ki tudja azt, hogy a tervezett szövetkezetek teljes mérvben akarják — és fogják is — biztosítani azt a messzemenő hasznot termelő tagjaiknak, a mely ebből a termelésből, jobban mondva kitermelésből előállhat.

S. M. ur azt mondja, hogy a kendermérés jövedelmezőségének ismertetése körül oly túlzásokba estem, a melyek nélkülöznek minden alapot. — Ez nemcsak elfogult, de elég vakmerő állítás — és azt mutatja, hogy S. M. ur épen csak teoretice tanulmányozta a kendertermelést, illetve kikészítést; mióta ezt az ipart, fennálló vállalata mellé felvenni szándékozik. — Most én tovább haladtam; engemet sem meg nem lep, sem nem tartom mesének, ha a kendertermelés és kikészítés helyenként megüti a 900 korona nyershozamot is kat. holdanként. Mert ilyen hozam volt is, van is, — bár beismerem, hogy elvéve, — de hiszen én sem állítottam sehoh, soha, hogy ezt számítási alapul általánosan elfogadhatnók. Mondtam, — sőt valószínűleg többbizben hangoztattam is, hogy katastrális holdanként 6—700 koronát hozhat a termelőnek a kendertermelés. De hogy ezt — mint S. M. ur állítja — tiszta jövedelemgyanánt állítottam volna oda, — ezt tagadnom kell. Ezt nem mondhattam, mert szélsőségekbe komoly ember nem eshetik. Kiemeltem, hogy megfelelő talajviszonyok mellett — és a minőségi termelés bizonyos mérvű kialakulását a 3—4 ik esztendőben feltételezve, igenis 6—700 korona az az összeg, a mely a termelőnek juthat — persze brutto hozamjövdelem gyanánt. — Lássuk csak, hogy is áll az elő! — Az említett előfeltételeket alapul véve, a holdankénti átlagtermés — a magvas kórót is beleértve — 60 métermázsa. lelevelezés után 55 q. tiszta kóró; minőségű termelés illetve a rostnyeredéknek kifejlődött kedvezőbb aránya mellett, műáztatás és okszerű kidolgozás révén usque 20-százalék rosthozamot bátran számításba vehetünk (tudok 22-százalékról is, de tudok 17-ről is) — ez pro kat. hold = 1200 kilogramm prima rost. Gondos kikészítést feltételezve, — a mi a szövetkezetnél nagyon

is meglesz — számíthatánk 13-százalék fonalat és 7-százalék kócot, — átlag 65 koronával (mert ezt igenis biztosítani képesek leszünk) — előáll szépen a 715 korona, a melyből ha netto 119 fillér (pro 1 q. kóró) kikészítési költséget, holdanként tehát $55 \times 119 = 65$ kor. 45 fillér kikészítési és mondjuk maximum holdanként 20 kor., — egyéb összes üzemből költséget még levonásba hozunk — megmarad a termelő részére nyers jövedelem gyanánt kerekén 630 korona. Hogy ebből aztán a gazda tőkekamatra, v. i. földbérre, megjegyzem, hogy a Bácskában nem ritka eset, hogy kenderföldért holdanként 140—160 korona évi haszonbért fizetnek, de holdanként 600—700 koronát szednek be a terményért, rossz értékesítési viszonyok és hiányos kikészítés dacára,) szántás-vetésre, magra, aratásra mennyit számít, azt tetszésére kell biznunk; de szent bizonyos az, hogy ha mindent bőven számít, akkor is 530 korona tiszta haszna marad akkor, ha a szövetkezetnek vagyis magának és nem vállalatnak termeli azt a kendert; mert hiszen a vállalattól bizony nem kaphat a legjobb esetben sem többet nyersen 240—280 koronánál, — ha ugyan termékének átadásánál ebből az átvételi árból le nem szorítanak valamennyit különféle kifogások támasztása révén. — Ime tehát, — láthatja bárki is, mennyire túloztam s mennyire alaptalan — S. M. ur szerint — az én helyes és minden részletében megálló számításom!

Aláhuzom, hogy mindig a minőségi termelés kialakulásainak joggal remélt bekövetkezése, a szövetkezeti formák és elvek szigorú betartása melletti közvetlen értékesítésére és nyomatékkal hangoztatottan arra alapul a számítás, hogy a központ fogja vezetni az értékesítés fontos teendőit s az összes szövetkezetek minden anyagát felölve, ezek nagyobb tömegű egyenletes árujával idővel a megfelelő árképződést is előnyösen befolyásolni. Természetes hogy fokozható a nyerskóróhozam, annak fonalnyeredéke szóval a mennyiség és minőség — és emelhető az értékesítési ár. — Ha erre törekedvén, — ennek a célzatnak üdvös kialakulását kombináljuk, — merem állítani azt, hogy az a számítás, a melyet S. M. ur elannyira lehetetlennek akar feltüntetni, — nemcsak hogy megáll, hanem mondhatnám még szerény keretben is mozog és legkevésbé túlzott. — Hogy egy vállalat, vagy jobban mondva vállalkozó ezt a számfejtést nem tudja, vagy igazabban nem akarja megérteni és helyesnek elismerni, — ezzel tisztában lehetünk mindnyájan. Am ne feledjük el, hogy ma már a gazda is kezében tartja a ceruzát és épen oly jó üzletember lévén, mint a hivatásos kereskedő, bölcsen tudja mit és hogyan kell cselekednie. — Véleményem szerint S. M. ur rosszul számította ki kritikájának hatását, mert épen a maga ügyének ártott csak akkor, a mikor kritikájával felidézte a gazda érdekvédelmének jogos megszólalását.

Ami S. M. ur cikkének további részeit, — subventio kérdését, illetve mérvét, a szövetkezeti tagoknak a vagyoni való részesedését, az üzletrészekkel való megterhelhetősüket a forgalmi tőke előteremtését, stb. — illeti, két megjegyzésem van; az egyik az, hogy ezen bölcsen elintézett kérdések tekintetében teljes tájékozatlanságot árul el a t. cikk író ur, e részbeni elmélkedésében — a másik az, hogy nagyon alárendelt jelentőségű célzatosságnak és szószaporításnak tartom s csak annyit mondhatok erre, hogy mindaz, a mit előadásom keretében az úgyról elmondtam, nagyon tárgyilagosan kidolgozott és egyedül a gazda érdekét szem előtt tartó terven alapul — tehát jó és feltétlenül helyes még akkor is, ha S. M. ur érdekei ellen szól. — Bizza, — vagy akár ne bizza, — az általam ott elmondottak helyességét és keresztülvihetőségét egyrészt erre a tervezetre, a szervezkedésre és intelligens gazdaközönségünk helyes gazdálkodási érzékére, a melyre alapítottan a szövetkezet igenis fogolyan eredményt produkálni, a melyről S. M. urnak ma talán még sejtelmé sincs — vagy talán van is már — mert úgy látszik erősen fél. A szövetkezet prosperását ne féltse s ne fájjon S. M. urnak a gazda feje azért, hogy az ígéret be nem tartása rossz vért fog szülni. Ezen S. M. urnak nem lesz alkalma örvendeznie. — Nem sajnálom

magamtól a fáradságot — hiszen kötelességem is ez, de meggyőződésből és igaz lelkesedéssel is kezeltem az ügyet a mely a gazda érdeke, — hogy ha majd a szövetkezet létesítésére kiküldött végrehajtó bizottság idejét látja annak, hogy ismét meghívja csékélységemet a további előmunkálato kban való szerény közreműködésemre S. M. urnak a helyi érdekeltség előtt megadjam a további felvilágosításokat. Erre az alkalomra azonban előrebocsátom, — gyorsíróknak jelenlétét fogom kérni, nehogy elmondottaim hasonló módon való elferdítésének tétessenek ki s kénytelen legyek hosszas és később már céltalan polémiákba bocsájtkozni, — a mire őszintén szólva időm nincsen. Sokkal hasznosabb dolgokkal foglalkozom a közérdek terén, semhogy azt az időt is ne kellene sajnálnom, a melyet ilyenképen céltatos elferdítések megcáfolására kell elfecsérelnem. Mindezek után egy kellemes kötelességet kívánok leróni, a mikor a „Szabolcs“ igen tisztelt szerkesztőségének az elfogulatlan és tárgyilagos tudósításért hálás köszönetemet nyilvánítom, egyideűleg azonban a „Nyirvidék“ nagyrebcsült Szerkesztőjéhez és Sz. F. cikkíróhoz is fordulok, s arra kérem őket, hogy ennek a jó ügynek felkarolásáért és a szépen megírt vezércikkben történt méltatásáért köszönetemnek kifejezését szintén fogadják szívesen. Örömmel kell, hogy eltöltsem mindenkit, a kinak közgazdasági érdekeink kedvező kialakulására kellő érdeke van — s melyik jó hazafinak ne lenne? — ha a sajtó, közéletünk e hatalmas tényezője, ily nemes módon segíti elő azt a közcél, a mely első sorban épen a kiscgazda, és a munkásnép — de folyamányában mindnyájunk — boldogulásának megalapítására és kiépítésére irányul. Megelégedéssel kell megemlékezni tehát arról, hogy a „Szabolcs“ és a „Nyirvidék“ ezt a helyi érdekeltséget közvetlenül érkeklő jó ügyet hathatós támogatásukkal segítik a megvalósuláshoz s e részbeni szép hivatásukat méltóan töltik be.

Ugy vélem sikerült elérnem hogy az érdekeltség megtudja adni magának a feleletet arra a kérdésre, a melyet kényszerűt válaszadásom címében felvettem.

Az első magyar általános biztosító társaság mult hó 17-én délután tartotta évi rendes közgyűlését Csekonics Endre gróf elnöksége alatt. Jelen volt 26 részvényes, kik összesen háromszáztizenhét részvényt képviseltek. Az elnök megállapítván a közgyűlés határozatképességét a jegyzőkönyv hitelesítésére. Kostyán Ferenc és Barcza Károly részvényeseket kérte föl. Jeney Lajos udvari tanácsos igazgató terjesztette elő az 1904. üzletéről szóló jelentést.

Felolvastatván a felügyelő bizottság, valamint a matematikai szakférfiak jelentése is, a közgyűlés az 1904. üzletéről szóló mérlegét, mely a szabályszerű tartalékolások és levonások után 1,251,194 kor. 50 fill. tiszta nyereséget mutat ki, helyben hagyta. Az igazgatóság és felügyelő-bizottságnak a felmentvényt megadta s elhatározta, hogy a részvényenként 400 koronát tevő osztalék már a holnapi naptól fogva fizetessék ki. Közhasznú és jótékony célokra az igazgatóság és a választmány együttes javaslata alapján 14,000 koronát szavaztak meg. Egyéb közgyűlést illető folyó ügyek elintézése után megejtették a választást egy megüresedett felügyelő-bizottsági tagsági helyre. A szavazatszedő küldöttség, mely Jankovich János, Lampel Vilmos és Szende Károly részvényesekből állott, kihirdette az eredményt, hogy felügyelő-bizottsági tagul egyhangulag Berzevicz Albert dr. választották meg. Végül Jankovich János a részvényesek nevében lelkes beszéddel üdvözölték Csekonics Endre gróf elnököt, az alkalomból, hogy e társaság a napokban ünnepelte a kormányzótestületi taggá választásának 25-ik évfordulóját. Csekonics Endre gróf az ovációért meghatottan mondott köszönetet. Miután még a jelenvoltak Ormódy Vilmost, a társaság vezérigazgatóját is a legszívélyesebb üdvözlésben részesítették, a közgyűlés véget ért.

Nyilttér. *)

Van szerencsém a helybeli és vidéki n. é. közönség b. tudomására hozni hogy a

husvétii ünnepekre

diszes cukor- és selyemtojás kiállításat rendezek, rendkívül **olcsó gyári árak** mellett. Továbbá ünnepi **diós-, mákos patkók 30 krajcártól** kezdve; **kalács, kuglopf, sütemények**, legújabb **krémtorták, Kugler dessert, bonbonok**

nagy választékban.

Fagylalt, parfeut, krémek, stb.

Mély tisztelettel:

R Á T V A Y J.

Városház-utca 3. sz.

*) E rovat alatt közöltékért nem vállal felelősséget a Szerkesztőség.

1866/1905. tk. szám.

Árverési hirdetményi kivonat.

A nyiregyházi kir. tszék, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a Fischer Gusztáv utóda budapesti bej. czég végrehajtónak özv. Nagy Jánosné szül. Márczy Lidia és Csatári Zsigmond végrehajtást szenvedettek ellen 2100 kor. tőke, ennek 1904. évi szeptember hó 30 napjától folyó 6% kamatai 6 kor. 20 fill. óvási, 1/3% váltódíj, 1 kor. 20 fill. viszköltség 82 kor. 40 fill. eddigi és 25 kor. 60 fillérben ezennel megállapított jelenlegi költségek továbbá a csatlakozott végrehajtók egymint:

1. R. Schmerler egri czégnek 2212 kor. tőke, ennek 1904. évi szeptember 30-tól folyó 6% kamatai 15 kor. 90 fill. óvási 1/3% váltódíj, 113 kor. 20 fill. költség.
2. Kutremont és társa bpesti bej. czégnek 2427 k. tőke, ennek 1904. évi szeptember 30-tól folyó 6% kamatai; 23 k. 85 fill. óvási, 1/3% váltódíj, 117 k. 30 fill. költség.
3. Brauner Ödön bpesti bej. czégnek 1800 k. tőke, ennek 1904. évi szept. 30-tól folyó 6% kamatai, 22 kor. 65 fill. óvási, 1/3% váltódíj, 117 k. 80 fill. költség.
4. Özv. Kállay Istvánné szül. Mórucz Czecziliának 948 kor. 1 fill. tőke, ennek 1905. évi január 10-től folyó 6% kamatai, 77 kor. 70 fillér költség.
5. Fischer Simon és társai bpesti bej. czégnek 1342 k. 47 fillér tőke, ennek 1904. évi szeptember 30-tól folyó 6% kamatai, 12 k. 40 fillér óvási, 10 kor. 70 fillér viszeszámítolási, 1/3% váltódíj, 77 kor. 30 fillér költség 600 kor. tőke, ennek 1904. évi október hó 31-től folyó 6% kamatai, 6 kor. 20 fillér óvási, 1/3% váltó díj, 1 korona 45 fillér viszköltség, 59 kor. 15 fill. költség, 600 korona tőke ennek 1904. évi október 31-től folyó 6% kamatai 57-kor. 60 fillér költség, végre 600 kor. tőke, ennek 1904. évi november 15-től folyó 6% kamatai, 6 kor. 20 fillér óvási 1/3% váltódíj és 58 kor. 25 fill. költség, valamint a felmerülő költségek behajtása iránt folyó végrehajtási ügyében az ezen kir. törvényszék területén fekvő vasmegyeri 130 sz. betétben A I. 1. sor 163 hrsz. alatt foglalt szántóból álló ingatlan 675 kor. becsértékben az 1905. évi május 15-én d. e. 10 órakor Vasmegyer közszékházánál megtartandó nyilvános árverésen becsáron alul is elfog adatni.

Az árverési feltételek a következőkben állapítottak meg.

1. Kikiáltási ár, a fentebb kitett becsár.
2. Bánompénzül a becsár 10%-a.

Nyiregyháza, 1905. évi február hó 17.

Borbély, kir. tsz. bír.

Pályázati hirdetés.

A nyiregyházi ág. h. ev. főgimnázium kormányzó tanácsa ezennel pályázatot hirdet a nyiregyházi főgimnázium új szárny-épületének összes építkezési munkálataira.

Az építkezés megkezdésének határideje 1905. év június 1-e. Folyó évi október közepéig az épület tető alá helyezendő, az épület teljes átadásának határideje 1906. év június 1-e.

A Löffler Sámuel főgimnáziumi igazgató urhoz címzett zárt pályázatoknak beadásának határideje: **1905. év május hó 8-ának délelőtti 11 órája.**

A pályázathoz 3000 azaz háromezer korona bánatpénznek Dr. Szopkó Dezső főgimnáziumi pénztáros urnál Nyiregyháza történt elhelyezéséről elismervény csatolandó. A bánatpénz készpénzben, óvadékképes értékpapirokban, vagy valamely nyiregyházi pénzügyi betétkönyvben helyezhető el.

A bánatpénz a vállalat elnyerője által a vállalat elnyeréséről szóló értesítéstől számított 3 napon belül az ajánlati összeg 10%-ára egészítendő ki. A kormányzó tanács szabadon választ az ajánlattevők között, tekintet nélkül az ajánlati összegre. A pályázathoz a költségvetésnek egységárral kitöltött példánya mellékelendő, a végösszeg számokkal és szavakban az esetleges engedménnyel külön kiteendő. A tervek megtekinthetők Löffler Sámuel főgimnáziumi igazgató ur hivatalos helyiségében, ugyanott szerezhetők be a költségvetés másolatai példányonként 12 kor.-ért.

Kelt Nyiregyháza, 1905. április 18.

Dr. Meskó László,
főgimnáziumi felügyelő.

317/1905. v. szám.

Árverési hirdetmény.

Alulírott kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a nyiregyházi kir. járásbiróság V. 179/905. számú végzése által Selle & Kary bécsi czég végrehajtó javára Lakatos Lajos nyiregyházi lakos ellen 169 korona 15 fill. tőke ennek 1904. év decz. hó 23 napjától számítandó 6% kamatai és eddig összesen 41 kor. 02 fill. perköltség követelés erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával biróilag felülfoglalt és 1550 koronára becsült cipőárak és bolt berendezés stbből álló ingóságok nyilvános árverés útján eladatnak.

Mely árverésnek a nyiregyházi kir. járásbiróságnak 1905. V.179/2 számú kiküldést rendelő végzése folytán a helyszínén, vagyis Nyiregyháza alperes üzletében leendő eszközzésére **1905. évi április hó 25-ik napjának d. e. 8 1/2 órája** határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen, az 1881. évi LX. t.-cz. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladatni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t.-cz. 108. §-ban megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Nyiregyháza, 1905. évi április hó 10. napján.

Oláh Gyula,
kir. bir. végrehajtó.

424/1905. v. szám.

Árverési hirdetmény.

Alulírott kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a nyiregyházi kir. törvényszék 2086/905. P. számú végzése által Klein Ignác békányi lakos végrehajtó javára Schwarcz Herman nyiregyházi lakos ellen 2000 korona tőke ennek 1905. év március hó 2 napjától számítandó 6% kamatai és eddig összesen 112 korona 50 fillér perköltség követelés erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával biróilag lefoglalt és 1036 korona 20 fillérre becsült szabó árak, bolt berendezés, posztó stb.-ből álló ingóságok nyilvános árverés útján eladatnak.

Mely árverésnek a nyiregyházi kir. járásbiróságnak 1905. V. 412/2 számú kiküldést rendelő végzése folytán a helyszínén, vagyis Nyiregyháza alperes üzletében leendő eszközzésére 1905. évi május hó 2-ik napjának délelőtt 9 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen, az 1881. évi LX. t.-cz. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladatni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t.-cz. 108. §-ban megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Nyiregyháza, 1905. évi április hó 16-napján.

Oláh Gyula,
kir. bir. végrehajtó.

A legmegjobb és legjobb gyógyhatású kenes hőforrások az egész kont.nensen, szükség szerint mérsékelve (38-48 C° fok) hévízzel 6 tükörben és 15 porcellán kádban

Stubnya-fürdőn

teng. fel. mag. 518 méter. Közvetlenül vasuti állomás mellett a budapest-rutkai vonalon. Feltétlenül biztos gyógyulás: minden ízületi és izomreumás megbetegülésnél, ischias, köszvény, neuralgia (idegbántalmak női bajok és bőrbetegségek esetében, (Exczema, Crurigo, Psoriasis) bármennyire idülték is azok.

Nyári és téli gyógykezelés.

Orvosi vezetés alatt álló ivó- és fürdőkurák, porcellán kád és tükörfürdők, pakolás, izadási kurák, villanyozás, massage, uszoda és hidegvíz gyógykezelés, mely utóbbi a fenti gyógyeljárás tartós hatásának biztosítására annak záradékul alkalmaztatik

Pompás fekvés, fenyőerdők közepett. elterülve a Tátra hegység egyik remek fensikjén és így megbecsülhetetlen mint légygyógyhely is. Nagy és szép park. Legolcsóbb árak. Legnagyobb kényelem, egészséges lakások és tápláló ételmezés. Három év óta a magyar kir. államvasutak egyik gyógytelepe. Posta, távirtda, állomás, saját fürdőzenekar, Lawn-tennis, tánciskola, állandó előkelő úri közönséggel. Fürdő orvosok: dr. Boleman János, dr. Jakobovics Mór. Előidény július 1-ig. Utóidény augusztus 20-tól 5% engedmény. Képes prospektussal és felvilágosítással díjmentesen szolgál az

Igazgatóság.

Lithion tartalmu!

Lithion tartalmu!

A singléri **SZULTÁN** forrás

*** hűgyoldó és hűgyhajtó hatásu. ***
Könnyen emészthető. Szénsavdus. Gyógyviz. Üdítő ital. Szakorvosok, előkelő betegek által, vesebajoknál hűgyólyagbántalmaknál, emésztési és légzési szervek hurutainál páratlan sikerrel alkalmazzák, illetve használják. Magyarország legolcsóbb gyógy- és élvezeti vizek egyike.

A Szultán-forrás kútekezelősége:

Holénia Béla, Eperjes.

Kapható: Híbján S. utóda és Hoffmann Adolf kereskedő uraknál Nyiregyháza.

Legujabb.

A jelenkor legujabb vívmánya a

„Hygea pormentesítő olaj“

mely páratlan a maga nemében és elismert legjobb szer a por eltávolítására.

Ezen „Hygea pormentesítő olaj“ mely egyszerű kezelése mellett olcsó is, már nagy tért hódított magának.

Magánosok, kereskedők, vállalatok, pénzügyintézetek, kórházak, várótermek, iskolák, irodák, éttermek, kávéházak, hivatalok stb. helyeken egészségügyi szempontból és előnyeiért szívesen használják a **Hygea pormentesítő olajat** a padló bevonására, miután szagtalan, és szép világos barna színű.

A tisztaság fentartása és az egészség megóvása czóljából kiválóan ajánlható.

Egyedül kapható:

FRISS LAJOS
fűszer és vegyes üzletében
Nyiregyháza, iskola-utca.

Olcsó.

Tiszta.

Egészséges.

Meghívó.

A nyiregyházi Önkéntes Tűzoltó Egyesület évi rendes
közgyűlését

folyó évi április hó 30-án délelőtt 11 órakor a városháza tanács termében fogja megtartani, melyre az alapító, pártoló és működő tagok tisztelettel meghívotnak.

Nyiregyházán, 1905. évi április hó 19-én.

Murányi Géza,
titkár.

Bogár Lajos,
alelnök.

Tárgysorozat:

1. Elnöki jelentés.
2. Elhalálozás folytán betöltendő elnöki állás betöltése.
3. A parancsnok évi jelentése.
4. A számvizsgáló bizottság jelentése és az egylet zárszámadását jóváhagyó tanácsi határozat, valamint a vagyon mérleg bemutatása.
5. Az 1906. évi költségvetés tárgyalása.
6. A választmány által teendő indítványok tárgyalása.
7. A m. kir. belügyminiszterium által pótlás végett visszaküldött alapszabályzat kipótlására vonatkozó választmányi határozat tárgyalása.

Esetleges indítványok.

Valódi Attila- és Vermorel-féle permetezők.

AZ EREDETI

ATTILA

SZŐLŐPERMETEZŐ

egyedüli elárusítását sikerült egész Szabolcsmegyére elnyernem.

ATTILA

(kivehető szélkazánu) szőlőpermetezőket két szóróval egy közönséges és egy szabadalmazott „habszóróval“.

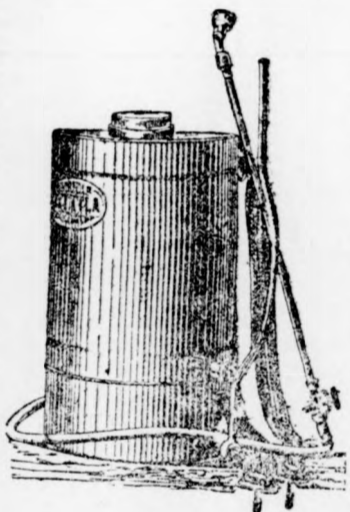
Ugyiszintén eredeti Vermorel permetezőt is, legolcsóbb áron, esetleg megegyezés szerint részletfizetés mellett bocsátom a vevőközönség rendelkezésére, valamint mindennemű s a legjobb fajú **rafia háncs és kékkövet** legolcsóbb áron árusítom.

Tisztelettel **Wassermann Sámuel**

Nyiregyháza, Zöldség-tér 2.

Vidéki megrendelések pontosan s azonnal eszközöltetnek.

Rafia háncs és kékkő.

Üveg és porcellán.

Fűszer, gőzmalmi liszt.

Ha távoli lakó rokonnak, vagy barátunk képeslevelező-lapot küld

Ha elegáns kivitelű levélpapírra óhajtana szert tenni

Ha névjegyet, esküvői meghívót, vagy valamely más nyomtatványt akar készíttetni

Ha bármilyen könyvet beszerezni akar

Ha hírlapokra, vagy folyóiratokra van szüksége

minden alkalommal tessék bizalommal fordulni
PIRINGER JÁNOS
és papirkereskedéséhez,
mely könyvnyomdával és
könyvkötéssel van
egybekötve

ÚJ ÜZLET!

SZOLID ÁRAK!

Van szerencsém a n. é. helybeli és vidéki közönség szíves tudomására hozni, hogy Nyiregyházán, a Korona épületben, a (MEISELS és SALGÓ cég volt helyiségében)

POSZTÓ ÜZLETET

nyitottam és azt a legdivatosabb gyapju és valódi angol szövetekkel szereltem föl.

Sok évi, a helybeli piacon szerzett tapasztalatom és ismeretségem lehetővé tették, hogy raktáramat a legújabb és legdivatosabb szövetekkel lássam el, úgy, hogy a legkényesebb izlésnek is minden tekintetben megfeleljek.

A n. é. vevő közönség szíves pártfogását kérve s magamat jóindulatukra ajánlva, vagyok tisztelettel

PREISZ BERTALAN.

Óriási választék!

Pontos kiszolgálás!

Fernolendit

Fénymáz és Nigrin cipőkréme a világ legjobb tisztító szereit. Gyönyörű fényt adnak és a bőr tartósságát emelik. — Alapítotott 1882. — Cs. és kir. udvari szállító. BÉCS. — Mindenütt kaplato.

Tavaszi

idényre

érkezett

ujdonságok:

Női paletó clot béléssel 14 koronától feljebb.

Női paletó selyem béléssel 18 koronától feljebb.

Női havelok szürke, sötétkék színben 20 koronától feljebb.

Női Caclio fekete posztóból 24 koronától feljebb.

Női ulster Himalája kelméből, selyem béléssel 30 koronától feljebb.

Női rövid divat kabát angol szövetből 12 kor.-tól feljebb.

Fekete posztó gallér divatos fazon 10 kor.-tól feljebb.

Női angol gallér remek kelméből 12 kor.-tól feljebb.

Divatos és jutányos

CONFECTIO.

Női és leány felöltők, kalapok beszerzésére ajánljuk

RÓZSA LAJOS

UTÓDA

elismert legnagyobb női divatáruházát
Nyiregyháza, Pazonyi-utca.
Plissé és Gouwré intézet. *** Külön kalap Szalon.
Gyászkalapokból állandó raktár.

Tavaszi

idényre

érkezett

ujdonságok:

Leány paletó angol kelméből 7 koronától feljebb.

Leány paletó jó posztóból bélelt 10 koronától feljebb.

Divatos leány kámsás gallér 4 koronától feljebb.

Női divatos diszített kalap 5 koronától feljebb.

Leány divatos diszített kalap 3 koronától feljebb.

Női napernyők 4 koronától feljebb.

Mig a készlet tart, selyem batiszt és szövet blousok mesés olcsó áron lesznek eladva.

499/1905. v. szám.

Árverési hirdetés.

Alulírott kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében ezenel közhírré teszi, hogy a nyiregyházi kir. törvényszék 1992/905. P. számú végzése által Franc és Steiner bpesti cég végrehajtató javára Lakatos Lajos és neje nyiregyházi lakosok ellen 70 korona tőke, ennek 1905. év február hó 28 napjától számítandó 6% kamatai és eddig összesen 52 korona 64 fillér perkötség követelés erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság le- és felül foglalt és 1209 koronára becsült czipő árak, bolt berendezés, varrógépek stb.-ből álló ingóságok nyilvános árverés útján eladatnak.

Mely árverésnek a nyiregyházi kir. járásbírósnak 1905. V. 410/2. számú kiküldést rendelő végzése folytán a helyszínen, vagyis Nyiregyháza, alperes üzletében leendő eszközzésére 1905. évi május hó 3-ik napjának délelőtt 10 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen, az 1881. évi LX. t.-cz. 107 §-a értelmében a legtöbbet ígérők becsáron alul is eladatni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t.-cz. 108. §-ban megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Nyiregyháza, 1905 évi április hó 19-ik napján.

Oláh Gyula,
kir. bir. végrehajtó.

Csalamádévetésre

alkalmas, 90—92%-os csiraképességgel bíró magyar tengeri, zsákkal együtt 100 kilónként nyirbátori vasútállomásnál

20 koronájával

kapható a „Bóni“ gyártelep és mezőgazdasági r.-társaságnál

Nyirbátorban.

NYARALÓK.

VÁROSI LAKÓ- és BÉRHÁZAK

KÖZSÉGHÁZA.

Gazdasági —
épületek.

TEMPLOM

ISKOLA SZÁLLODA
stb.

Földmérés
Parcellázás.

Épülettervek —————
————— **Költségvetés**

Pavlovits Károly

** építész mérnöknel **

NYIREGYHÁZA, Iskola-utca 5.

Praktikus beosztás; művészi homlokzatok történeti és modern stylusban.

Szakszerű építésvezetés.
Olcsó építkezés.

Lipik

Szlovéniában elsőrendű fürdőhely. Egyetlen jótartalmu alkalikus hőforrás (64° C.) a kontinensen.

A lounjavölgyi vasút állomása (Dugosellon át). Azonkívül Pakrac, Lipik déli vasút állomása. — Kitüntetve: Budapest, Bécs, London, Róma, Brüsszel.

Elsőrangú hévvízes fürdők, vizgyógyintézet, Bulling-féle inhalatorium, diatetikus konyha, katonatiszti gyógyház. Fényesen berendezett gyógyterem, kávéház és étterem-nagyszabásu park, fedett sétány, térzene, kitűnő gyógy-szállodák, villamos világítás. Főművelhetetlen hatásu gyomor-, bél-, gége- és egyéb hurutoknál, köszvény-nél és eszuzos bajoknál ischiásnál esontbajoknál, hasürbéli izzadományoknál, valamint minden mirigy és vérbetegségeknek. A fürdő idény alatt tiz kiváló orvos rendel. — Lipiki hévvíz szétküldése közvetlenül a forrástól, továbbá Édeskút L. cégtől Budapesten. Lipiki forrásó közvetlen a fürdőigazgatóságnál rendelhető. Bővebb felvilágosítással szolgál;

a fürdő-igazgatóság.

Német intelligens nő keres állást

szeregy igények mellett, gyermekek mellé, jelenleg is ily állásban van. Szives megkeresések „Német“ jelige alatt a kiadóba küldendők.

Szőlőlugast

ültessünk minden ház mellé és kertjeinkben föld- és homoktalajon.

A szőlő hazánkban mindenütt megterem s nincsen olyan ház, melynek fala mellett a legesekélyebb gondozással felnevelhető nem volna, ezenkívül más épületeknek, kerteknek, kerítéseknek stb. a legremekesebb díszé, anélkül, hogy a legkevesebb helyet is elfoglalna az egyébre használható részekből. Ez a legháladosabb gyümölcs, mert minden évben terem. Erre azonban nem minden szőlőfaj alkalmas (bár mind kuszó természetű), mert nagyjából ha megnő is, termést nem hoz, ezért sokan nem értek el eredményt eddig. Hol lugasnak alkalmas fajokat ültettek, azok bőven ellátják házukat az egész szőlőérés idején a legkitűnőbb muskatály és más édes szőlőkkel.

A fajok ismertetésére vonatkozó színes fénynyomatu katalógus bárkinek ingyen és bérmentve köldetik meg, aki címét egy levelező lapon tudatja. Borfaju szőlőoltványok is még nagy mennyiségben kaphatók lezállított áron. Borok családi fogyasztásra 50 l. és feljebb oleso árban és „Delaware“ sima, ültetéshez és ebből borminta.

Érmelléki első szőlőoltványtelep Nagy-Kágya, Biharmegye.

Szélhajtó és görcs-csillapító

Biebergeil-Cseppek

Étvágyat előidéző és emésztést elősegítő háziszser

Egy üveg ára 1 korona.

Két üvegnél kevesebb — utánvét 2 kor. 50 fillér — nem küldetik.

Megrendelhető:

Julius Bittner gyógyszerháza,
Glognitz (Nied.-Oest).

TAVASZI IDÉNY!

Legujabb tavaszi angol-costüm és divatszövetek, angol blous különlegességek, Blous és ruhaselymek, legjobb mosó delinek ruhákra, blousokra és pongyolákra, rendkívül dús választékban már megérkeztek.

UNGÁR LIPÓT

női divat-, vászon és fehérnemű üzletében.

Menyasszonyi kelengyék!

Gróf Vay Gábor berkeszi erdőjében

160 darab tölgyfa tönk és

8000 db akácfa szőlőkaró

van eladó,

melyre nézve Német Imre szőlőkezelő, Berkesz u. p. Demecser, ad felvilágosítást.

Benzinmotorok, gőzcséplőkészletek aratógépek és egyéb mezőgazdasági gépek

legújabb szerkezetben és legjobb kivitelben kaphatók

A magy. kir. államvasutak gépgyárának vezérügynökségénél

BUDAPEST, V. Váci-körut 32.

Árjegyzék és költségvetés kívánatra ingyen és bérmentve.

Kizárólagos képviseléség Szabolcsvármegye területére **Lichtmann Vilmos** gépkereskedő cégnél Nyiregyházán,

KÜLÖNLEGESSÉGI

mindennemű **gazdasági gépek, műszaki cikkek** és **malom-berendezések** előnyös feltételek mellett beszerezhetők és raktáron is található

LICHTMAN VILMOS cégnél

ki birtok eladási és bérbeadási ügyvitelket is elvállal.

Főüzlet: **Nyiregyházán** Gróf Károlyi-téren.
Fióközllet: **Mátészalkán.**

5 éves

telivér sárga mén

„Barkóczi”, apja „Bonaviszta”,
anyja „Zansibár”

mint apamén eladó.

Barkóczi több sík és gátverseny nyerője és mint egyéves csikó 18000 koronáért vásároltatott.

Közelebbi felvilágosítások a **15. huszárezred pótkeret irodájában** (lovassági laktanya) délelőtt 10-től 11 óráig kaphatók.

Hentesárut,

szalonnát, disznósírt, szalámit töpörtöt stb.

vásárol minden mennyiségben

A. SCHANIL,

zsiráru ügynöksége,

Bécs, XVII. Hauptstrasse 67.

Derzs község határában levő 45 hold (1200 □-ölével)

jó minőségű szántóföld,
1 belsővel együtt előnyös feltételek mellett
azonnal bérbeadó.

Feltételek megtudhatók alólirotnál, mint tulajdonos Schwarz Lázár szabadbattyáni lakos megbizottjánál.

Dr. Propper Dezső,
ügyvéd, Nyiregyháza.

Iszákosság nincs többé!

Kívánatra bárkinek bérmentesen küldünk egy próbát a Cozaporból. Kávé, tea, étel vagy szeszes italban egyformán adható az ivó tudta nélkül.

A Cozapor többet ér, mint a világ minden szöbeszéde a tartózkodásról, mert a csodálatos ellenzénvessé teszi az iszákosnak a szeszes italt. A Coza oly csendesen és biztosan hat, hogy azt feleség, testvér avagy gyermek egyaránt, az ivónak tudta nélkül adhatja és az illető még csak nem is sejtli mi okozta javulását.

Coza a családok ezreit békitette ki ismét, sok ezer férfit a szégyen és beestelenségől megmentett, kik később józan polgárok és ügyes üzletemberek lettek. Temérdek fiatalembert a jó utra és szerencséjéhez segített és sok embernek életét számos évvel meghosszabbította.

Az intézet mely a Cozapor tulajdonosa, mindazoknak kik kívánják egy próba adagot és egy köszönő irasokkal telt könyvet díj és költségmentesen küld, hogy így bárki is meggyőződhessen biztos hatásáról. Kezeskedünk, hogy az egészségre teljesen ártalmatlan.

Képviselőink kik szerűnket raktáron tartják és kik bárkinek díjmentesen egy könyvet adnak a következők: **Nagy Kálmán** gyógyszerész ur.

Minden kérdést próbát és könyvet illetőleg Nyiregyházán kívül lakok egyenesen Londonba intézzék.

INGYEN PRÓBA 137 sz.
Vágja ki ezen szelvényt és küldje még ma az intézetnek.
(Levelek 25 fillér, levelezőlapok 10 fillérrel bérmentesítendő).

COZA INSTITUTE
(Dept. 137).

62, Chancery Lane,
London, ANGLIA.

Fernolendt-féle NIGRIN

különösen ajánlható Chevreaux, Box-calf és Lackbörnek szép fényt kölcsönöz és a bőr tartósságát emeli. — Fenti védjegyre ügyelni kéretik. Mindenütt kapható.

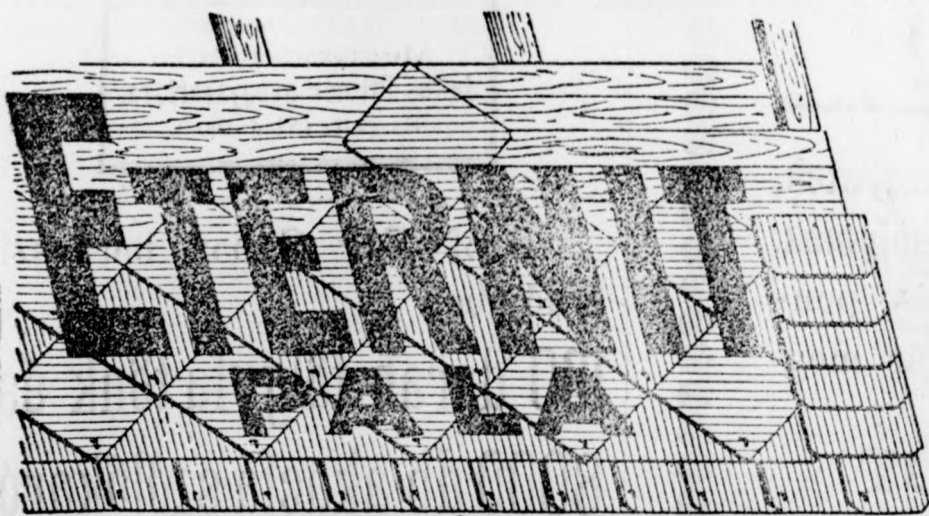
Szücs üzletemet
a Hibján-féle házba, a villamvilágítási iroda szomszédságába helyeztem át.

Nyári gondozásra

elvállalok ruha- és szőrmeműeket. A vadbőr kikészítését jutányos árban eszközölöm.

kiváló tisztelettel
Palatitz Jenő.

A JELENKOR LEGJOBB TETŐFEDÉSI ANYAGA

MAGYARORSZÁGI KÖZPONT:

ETERNIT MŰVEK HATSCHÉK LAJOS
BUDAPEST VI., ANDRÁSSY-ÚT 33.

Eladási hely **Pavlovits Sándor** urnál Nyiregyházán.

Alapított 1878.

Alapított 1878.

Jó cipőnek nem kell külön cégér!

≡ Nem adok ingyen kenőcsöt! ≡

de adok **olcsón, jó, finom** és **tartós** cipőt, mely nem a munkások rovására olcsó munkabéren, hanem tisztességesen

díjazott munkásoknak lelkiismeretes jó munkájával

első minőségű anyagból

készült. **Áruim jók, áraim szolidak**, mert nem az a célo, hogy a vevő egyszer vásároljon, s nagy hasznot huzzak rajta, hanem hogy állandóan vevőmnek megtartsam. Azért mindenki keresse fel raktáramat aki **jó árut** akar. Mérték utáni megrendeléseket egy beküldött viselt cipő méretei után a legnagyobb pontossággal készítik el. Készítik mindennemű

Ortopéd cipőket is.

Szives látogatását kérve, kiváló tisztelettel:

Deutsch Samu, Városház-palota.